
**Zápis z 29. schůze představenstva České advokátní komory (ČAK, Komora),
která se konala ve dnech 20. – 21. května 2024 v zasedací síni ČAK, Národní 16, Praha**

20. května 2024

PŘÍTOMNI:

JUDr. Robert Němec, LL.M.	Mgr. Hana Gawlasová	JUDr. Petr Čáp
JUDr. Michala Plachká, LL.M.	JUDr. Antonín Mokrý	PhDr. Iva Chaloupková
JUDr. Ondřej Trubač, Ph.D., LL.M.	JUDr. Tomáš Herblich	
Mgr. Pavel Kroupa		
JUDr. Radim Miketa		
JUDr. Tomáš Sokol		
Mgr. Lukáš Trojan		
JUDr. Michal Žižlavský		
Mgr. Kamil Blažek		

OMLUVENI:

JUDr. Martin Maisner, Ph.D., MCI Arb.	JUDr. Jan Mikš	JUDr. Irena Schejbalová
JUDr. Monika Novotná	JUDr. Bohuslav Sedlatý	
	JUDr. Karel Brückler	

Předseda zahájil tuto schůzi ve 13.00 hod.

Poté dal předseda hlasovat o schválení pořadu této schůze představenstva, který byl členům a náhradníkům představenstva rozeslán a je též k dispozici na Sharepointu představenstva:

Pro: 8

Proti: 0

Zdržel se: 0

Předseda konstatoval, že pořad této schůze představenstva byl schválen.

Představenstvo dále rozhodlo, že některé body schváleného programu této schůze budou projednány v jiném pořadí, než bylo uvedeno v pozvánce.

a) Vyškrtnutí ze seznamu advokátů dle § 8 odst. 1 písm. c) zákona o advokacii

NEVEŘEJNÁ ČÁST

KONEC NEVEŘEJNÉ ČÁSTI

7) Různé

7g) Projekt Advokáti do škol – revize fungování projektu

Mgr. Kroupa přednesl zevrubnou zprávu o současném stavu projektu Advokáti do škol, do něhož se dosud zapojilo 446 advokátů, a návrhy na jeho aktualizaci.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory schvaluje aktualizaci projektu Advokáti do škol a pověřuje Mgr. Pavla Kroupu jejím provedením a podáním zprávy o jejím průběhu na letošní listopadovou schůzi představenstva.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 8

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 728-05/2024** v navrženém znění.

7k) Udělení záštity na akci o limitech výroků advokátů v Brně

JUDr. Kroupa přednesl informaci o programu akce 20. června 2024, na níž vystoupí soudce Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu.

Předseda po delší diskusi k tématu, které je v současné době aktuální, navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory schvaluje poskytnutí záštity akci Limity výroků advokátů, která se bude konat 20. června 2024 v Brně. Představenstvo pověřuje Mgr. Kroupu, aby s organizátory dohodl možnost vystoupení zástupce ČAK na této akci.

Představenstvo ukládá tajemníkovi, aby připravil pro členy představenstva, kteří se této akce zúčastní, stručné shrnutí k věci vedeným Komorou pod sp. zn. K 142/2016, K 136/2016, K 40/2019.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 8

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 729-05/2024** v navrženém znění.

- b) **Vyškrtnutí ze seznamu advokátních koncipientů dle § 37 odst. 3 ve spojení s § 8 odst. 1 písm. c) zákona o advokacii**

NEVEŘEJNÁ ČÁST

KONEC NEVEŘEJNÉ ČÁSTI

- c) **Pozastavení výkonu advokacie dle § 9 odst. 2 písm. a) zákona o advokacii**

NEVEŘEJNÁ ČÁST

KONEC NEVEŘEJNÉ ČÁSTI

- d) **Zastavení řízení**

NEVEŘEJNÁ ČÁST

KONEC NEVEŘEJNÉ ČÁSTI

Předseda poté v 17.15 hodin pondělní jednání ukončil, poděkoval všem za účast a schůzi představenstva do úterních 09.00 hodin přerušil.

21. května 2024

PŘÍTOMNI:

JUDr. Robert Němec, LL.M.	Mgr. Hana Gawlasová	JUDr. Petr Čáp
JUDr. Michala Plachká, LL.M.	JUDr. Antonín Mokrý	PhDr. Iva Chaloupková
JUDr. Ondřej Trubač, Ph.D., LL.M.	JUDr. Tomáš Herblich	
JUDr. Radim Miketa	JUDr. Jan Mikš	
JUDr. Tomáš Sokol		On-line:
Mgr. Lukáš Trojan		JUDr. Irena Schejbalová
JUDr. Michal Žižlavský		

OMLUVENI:

JUDr. Monika Novotná	JUDr. Karel Brückler
JUDr. Martin Maisner, Ph.D., MCI Arb.	JUDr. Bohuslav Sedlatý
Mgr. Kamil Blažek	
Mgr. Pavel Kroupa	

Předseda zahájil úterní jednací den této schůze v 9.00 hod.

1a) Kontrola úkolů z předchozích schůzí představenstva (JUDr. Němec, JUDr. Čáp)

K bodu 2b) dubnové schůze

Úkol: Ad návrh postupu ve věci advokátních úschov:

Představenstvo České advokátní komory ukládá IT oddělení ČAK, aby ve spolupráci s odborem vnější a vnitřní legislativy ČAK připravilo detailní podmínky 2. etapy postupu a předložil návrh na zajištění její realizace.

Úkol trvá.

Představenstvo České advokátní komory ukládá předsedovi, aby následně smluvně zajistil spolupráci Komory s jednotlivými bankami ve věci advokátních úschov.

Úkol trvá do implementace fáze 2.

K bodu 8a) zářijové schůze:

Představenstvo České advokátní komory pověřuje odbor legislativy, aby sledoval případné legislativní změny ve věci použitelnosti poznatků zpravodajských služeb v trestním řízení a případně neprodleně informoval představenstvo.

Úkol trvá.

K bodu 8h) prosincové schůze:

Úkol: *Ad případné založení nadace / nadačního fondu: Odbor vnější a vnitřní legislativy ČAK ve spolupráci s JUDr. Plachkou shromažďuje informace a zpracovává dokumenty potřebné pro případné založení nadačního fondu. Práce na této věci pokračují, kompletní zpráva a podklady budou předloženy na březnovou schůzi představenstva.*

JUDr. Plachká informovala, že vzhledem k časové náročnosti zpracování podkladů bude kompletní zpráva předložena na dubnovou schůzi představenstva.

JUDr. Plachká informovala, že v dané věci proběhlo jednání s daňovým poradcem, k dispozici je jeho stanovisko k některým procesní a účetním otázkám. Z časových důvodů je po předběžné dohodě s tajemníkem ČAK projednání této věci odloženo na květnovou schůzi představenstva.

JUDr. Plachká informovala, že v současné době Mgr. Sedláčková zpracovává kalkulace softwaru a IT procesů dle doporučení daňového poradce, věc bude tedy k projednání předložena až kompletně spolu s kalkulací.

K bodu 5b) únorové schůze:

Úkol: *JUDr. Miketa v souladu s úkolem z prosincové schůze představenstva předložil finanční analýzu stávajícího systému vzdělávání advokátních koncipientů a zmínil její nejdůležitější body. Tato analýza bude podkladem pro úvahy o úpravě koncepce vzdělávání advokátních koncipientů, jejíž návrh by měl být předložen na zářijovou schůzi představenstva.*

Úkol trvá.

K bodu 5d) únorové schůze:

Úkol: *Ad zápis zahraničních advokátů do seznamu ČAK: Odboru matriky a Odboru výchovy a vzdělávání se ukládá, aby ve spolupráci s Legislativním odborem a odborem MEZ formulovali základní podmínky naplňování předpokladů uvedených v § 5a odst. 1 písm. a) ZA a jejich ověření.*

Úkol trvá.

K bodu 7f) únorové schůze:

Úkol: *Představenstvo České advokátní komory jmenuje koordinátorem projektu Advokáti do škol Mgr. Pavla Kroupu. Zároveň pověřuje Mgr. Kroupu, aby provedl revizi stávajícího fungování projektu a navrhl případné úpravy do budoucnosti. Zprávu předloží na dubnovou schůzi představenstva. Mgr. Kroupa po dohodě s tajemníkem předloží zprávu na květnovou schůzi představenstva.*

Věc byla projednána v pondělí pod bodem Různé g).

K bodu 2c) březnové schůze:

Dále představenstvo ČAK pověřuje Mgr. Sedláčkovou, aby v souladu s podkladovými materiály březnové schůze představenstva podepsala jménem ČAK protokol, jímž ČAK převezme k provádění fit-outu budoucí prostory ČAK v 1., 2. a 3. nadzemním podlaží rekonstruovaného paláce Dunaj ve stavu Shell & Core s výhradou vad a nedodělků, za které odpovídá pronajímatel.

Úkol trvá, změnový protokol bude podepsán po podpisu dodatku č. 2 k nájemní smlouvě.

Mgr. Sedláčková informovala, že dodatek č. 2 k nájemní smlouvě i změnový protokol byly podepsány.

K bodu 4b) březnové schůze: *Úkol: Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí informaci o pravidlech určování zástupce / nástupce advokáta ve smyslu § 27 zákona o advokacii a ukládá Mgr. Trojanovi, aby na příští schůzi představenstva připravil zprávu, zda je potřebné tato pravidla upravovat.*

Úkol trvá, odkládá se na květnovou schůzi představenstva.

Věc je na programu této schůze pod bodem Matrika b).

K bodu 5a) březnové schůze:

Úkol: Ad Advokátní zkoušky – využívání systémů ASPI / CODEXIS: Projednání této věci bylo odloženo na dubnovou schůzi představenstva.

Projednání věci bylo po krátké diskusi, s ohledem na nutnost vyjasnění dalších souvislostí, opět odloženo.

Věc je na programu této schůze pod bodem Různé c).

K bodu 6d) březnové schůze:

Představenstvo ČAK ukládá odboru mezinárodních vztahů, aby připravil detailní plán organizace IBA MID Year a Bar Leaders v Praze v roce 2026 včetně odhadovaného rozpočtu, zajištění financování a analýzy, zda je ČAK tuto konferenci schopna zajistit vlastními silami.

MEZ na věci pracuje a zprávu předloží na zářijovou schůzi představenstva.

K bodu 8a) dubnové schůze

Ad Setkání zástupců partnerských zahraničních komor a podpis Memoranda s California Lawyers Association

Předseda informoval, že Memorandem o přátelství s California Lawyers Association bylo v pátek 17. 5. 2024 podepsáno u příležitosti akce Právník roku 2024.

K bodu 9g) dubnové schůze

Ad Podnět advokátky na vstup ČAK do řízení o ústavní stížnosti ve věci vyloučení z obhajoby

JUDr. Čáp potvrdil, že žádost ČAK o přiznání postavení vedlejšího účastníka v řízení vedeném pod sp. zn. III. ÚS 129/24 byla dne 7. 5. 2024 odeslána v souladu s pokynem představenstva.

1b) Hlasování per rollam po dubnové schůzi představenstva

V souladu s článkem 9 odst. 4 organizačního řádu ČAK se do tohoto zápisu zaznamenává usnesení přijaté per rollam v době od předchozí schůze představenstva.

Představenstvo ve smyslu článku 9 organizačního řádu České advokátní komory **přijalo** mimo schůzi s níže uvedenými výsledky hlasování, jež proběhlo ve dnech 22. dubna 2024 až 2. května 2024, toto **usnesení č. 727-05/2024**:

Představenstvo České advokátní komory schvaluje návrh Dodatku č. 2 k Nájemní smlouvě č. CZ 2006-01-0001 uzavřené 29. května 2020 mezi Českou advokátní komorou a společností Národní 138/10, IČO 28357931, jejímž předmětem je pronájem prostor v paláci Dunaj, tedy v budově č.p. 138 na adrese Národní 10, Praha 1.

Představenstvo ukládá předsedovi České advokátní komory, aby tento Dodatek č. 2 k Nájemní smlouvě č. CZ 2006-01-0001 jménem České advokátní komory uzavřel.

Počet hlasujících členů představenstva: **10**

Výsledky hlasování: **Pro: 8** **Proti: 0** **Zdržel/a se: 2.**

2) Priority

2a) Zpráva předsedy ČAK o činnosti od předchozí schůze představenstva

Předseda informoval o spuštění nových webových stránek Komory a vyslovil poděkování konkrétním osobám, které se na realizaci projektu významně podílely (jmenovitě z IT oddělení Josef Fiala, z odboru vnějších vztahů Andrea Kábelová a z představenstva Mgr. Pavel Kroupa).

Poté informoval o akci Právník roku, která proběhla 17. května v Obecním domě a konstatoval, že obdržel spoustu kladných ohlasů na zvolené důstojné místo konání akce.

Dále předseda informoval o semináři konaném 2. května v Poslanecké sněmovně na téma advokátních úschov, kterého se za ČAK zúčastnili JUDr. Petr Čáp a JUDr. Johan Justoň.

Nakonec sdělil informaci zjištěnou z médií, že na ČAK bylo údajně podáno trestní oznámení o podezření ze spáchání trestných činů v souvislosti s prováděním a kontrolou advokátních úschov. Nicméně ČAK do dnešního dne orgány činnými v trestním řízení o takovém trestním oznámení vyrozuměna nebyla.

2b) Advokátní úschovy

Předseda společně s tajemníkem informovali o stavu jednání o právní úpravě provádění advokátních úschov, jež by měla být předložena jako pozměňovací návrh do projednávané novely zákona o advokacii, která je aktuálně před druhým čtením v Poslanecké sněmovně. K aktuální verzi této úpravy se mají zúčastněné strany vyjádřit Ministerstvu spravedlnosti do 27. května.

Mezi subjekty, které se jednání o obsahu pozměňovacího návrhu účastní, panuje shoda na prolomení bankovního tajemství pro účely kontroly ze strany ČAK tak, aby banky byly povinny poskytnout kontrolní radě ČAK na její žádost informace o stavu a pohybech na účtu advokátní úschovy.

Dalším zvažovaným návrhem na zvýšení bezpečnosti advokátní úschovy je omezení dispozičního oprávnění advokáta k účtu advokátní úschovy. V tomto případě jsou naopak odlišné názory na to, zda by mělo být ponecháno na vůli klienta, jestli bude tuto úpravu požadovat a zda by se měla vztahovat na všechny typy advokátních úschov. Senátorka Kordová Marvanová navrhuje omezení dispozičního oprávnění advokáta s penězi na úschovním účtu bez výjimky. To však v praxi není použitelné pro řadu případů, kdy není předem znám příjemce finančních prostředků nebo přesná částka k výplatě. V současné době žádná z bank takový produkt nenabízí. Pokud by se tato situace nezměnila nebo jen minimálně, znamenalo by to faktické znemožnění provádění úschov advokáty. Též na základě připomínek Komory předložilo Ministerstvo spravedlnosti více variant řešení. Nejen z výše uvedených důvodů Komora navrhuje úpravu advokátních úschov respektující přání a pokyn klienta v jeho soukromoprávním vztahu s advokátem a v tomto smyslu zašle k předloženému návrhu své stanovisko.

Předseda v této souvislosti informoval představenstvo o pozměňovacím návrhu skupiny koaličních poslanců v čele s předsedou sněmovní komise pro kontrolu činnosti FAÚ Michalem Zunou, jímž by se pokuty profesním komorám zaváděné projednávanou novelou AML zákona měly v některých případech ještě zvýšit z 1 milionu na 2,5 milionu korun.

K tomu předseda dále uvedl, že ČAK není právnickou osobou komerčního charakteru, je samosprávnou stavovskou organizací, která nepodniká, nehospodaří s prostředky ze státního rozpočtu, ale pouze s příspěvky advokátů na činnost Komory. Pokuty již v původně navržené výši by mohly mít pro Komoru zcela zásadní negativní dopad. Jedná se přitom ve většině případů o povinnosti buď formálního charakteru anebo na něž stanoví zákon lhůty v řádu dnů. Představenstvo ČAK má za to, že by Komora měla předložit stanovisko k uvedenému poslaneckému návrhu, který nebyl Komoře v rozporu s dobrou legislativní praxí předložen k připomínkám, ačkoliv se jedná o právní úpravu bezprostředně se týkající činnosti ČAK.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory ukládá Odboru vnější a vnitřní legislativy ČAK, aby zpracoval stanovisko k pozměňovacímu návrhu skupiny koaličních poslanců k novele AML

zákona, jímž by se pokuty profesním komorám touto novelou zaváděné měly v některých případech ještě zvýšit z 1 milionu na 2,5 milionu korun.

Předseda dal hlasovat o tomto návrhu s tímto výsledkem:

Pro: 7

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 730-05/2024** v navrženém znění.

2c) Rekonstrukce paláce Dunaj

Jak již bylo sděleno v rámci kontroly úkolů, byl podepsán Dodatek č. 2 k nájemní smlouvě a změnové hlášení.

Na dotaz JUDr. Mikety tajemník sdělil, že zkoušky a vzdělávací akce bude možno provádět v paláci Dunaj pravděpodobně až od listopadu 2024.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí informace vedoucí Odboru hospodářského a organizačního ČAK a tajemníka o stavu rekonstrukce paláce Dunaj.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 7

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 731-05/2024** v navrženém znění.

2d) Příprava 9. sněmu ČAK

JUDr. Chaloupková informovala o stavu příprav na 9. sněm ČAK. JUDr. Němec informoval o stavu zajištění on-line účasti advokátů na sněmu ČAK s tím, že smlouvy s dodavateli o zajištění on-line sněmu jsou v procesu a vše běží dle předpokládaného harmonogramu bez zpoždění.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí informaci o stavu příprav 9. sněmu ČAK včetně zajištění on-line voleb a účasti advokátů na tomto sněmu.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 7

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 732-05/2024** v navrženém znění.

2e) Nová komunikační strategie ČAK

JUDr. Trubač seznámil představenstvo s návrhem témat a okruhů pro komunikaci, na kterých se v obecné rovině shodl Výbor pro vnější vztahy ČAK, jehož cílem je vylepšit a posilovat veřejný obraz ČAK a advokacie s tím, že navrhuje, aby představenstvo vzalo tento materiál na vědomí a uložilo mu materiál dále rozpracovat do podoby komunikační strategie na zářijové představenstvo.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí materiál Návrh témat a okruhů pro komunikaci a pověřuje JUDr. Trubače, aby zajistil na zářijovou schůzi představenstva rozpracování tohoto materiálu do podoby nové komunikační strategie Komory. Představenstvo zdůrazňuje, že komunikační strategie Komory by se měla pohybovat v mezích toho, že ČAK je samosprávnou organizací, která vykonává veřejnou správu na úseku advokacie, přičemž by měla být neutrální, pokud jde o politická témata.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 7

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 733-05/2024** v navrženém znění.

2f) Termíny schůzí představenstva září – prosinec 2024 / leden – duben 2025

Byly prodiskutovány termíny schůzí představenstva na období září 2024 až duben 2025.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

*Představenstvo České advokátní komory schvaluje tyto termíny schůzí představenstva:
9. a 10. září 2024,
14. a 15. října 2024,
11. a 12. listopadu 2024,
9. a 10. prosince 2024,
13. a 14. ledna 2025,
10. a 11. února 2025,
10. a 11. března 2025,
7. a 8. dubna 2025.*

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 7

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 734-05/2024** v navrženém znění.

2g) Společné zasedání ČAK a SAK

Byla prodiskutována témata a schválení referujících za ČAK na červnové společné zasedání se Slovenskou advokátní komorou.

Témata SAK:

- Najzaujímavejšie rozhodnutia z disciplinárnej praxe, jako koreferujících (kárná praxe ČAK) vystoupí JUDr. Tomáš Herblich;
- Novela zákona o advokácii v Českej republike a porovnanie s de lege ferenda úpravou na Slovensku, jako referujících za ČAK v části novela zákona o advokacii vystoupí JUDr. Robert Němec, LL.M.

Témata ČAK:

- Problematika advokátních úschov, jejich kontroly a s tím související rizika klientská a reputační, referujících: JUDr. Petr Čáp;
- Připravované notářské zápisy do katastru nemovitostí a s tím spojená rizika klientská a obchodní, referujících: JUDr. Robert Němec, LL.M.;
- Podrobnější informace k Nadaci SAK, referujících: JUDr. Michala Plachká.

Představenstvo bere na vědomí a schvaluje návrh témat na společné zasedání dle schválené přílohy.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 7

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 735-05/2024** v navrženém znění.

3) Legislativa

3a) Usnesení o poplatku za advokátní zkoušku - novela

JUDr. Justoň seznámil představenstvo se strukturou nákladů na tzv. opakovanou advokátní zkoušku, ze které vyplývá, že ačkoliv kandidát opakuje zkoušku v některých případech pouze z jednoho oboru, náklady na advokátní zkoušku zůstávají stejné, neboť zkouška se skládá před celým senátem, čemuž odpovídá náhrada za ztrátu času zkušebních komisařů. Pouze v případě opakované zkoušky z advokátních předpisů a z ústavního a správního práva se nepíše písemná práce, nicméně tento náklad neodůvodňuje změnu celého systému poplatků za advokátní zkoušku.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory schvaluje změnu usnesení představenstva ČAK č. 2/2004 Věstníku ze dne 12. května 2004, kterým se stanoví poplatek za advokátní zkoušku, zkoušku způsobilosti a uznávací zkoušku a podrobnosti o jeho placení (ve smyslu snížení poplatku za advokátní zkoušku).

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 0

Proti: 5

Zdrželi se: 2

Předseda konstatoval, že představenstvo nepřijalo **usnesení č. 736-05/2024** v navrženém znění.

3b) Jmenování člena smírčí komise a advokátní smírčí řád - novela

JUDr. Johan Justoň podal zprávu o personálním obsazení smírčí komise ČAK. Podle čl. 4 advokátního smírčího řádu může být smírčí řízení vedeno před předsedou nebo jiným členem, popřípadě náhradníkem představenstva anebo před předsedou určenou tříčlennou smírčí komisí, které musí předsedat člen nebo náhradník představenstva. Podle ustálené praxe probíhá smírčí řízení prakticky ve všech případech před tříčlennou smírčí komisí.

Do působnosti smírčí komise patří rovněž účast na smírčím řízení mezi advokáty a Generali Českou pojišťovnou, a.s. ve věcech vyplývajících z povinného pojištění advokátů. Smírčí řízení se dle rámcové pojistné smlouvy vede před dvěma zástupci Generali České pojišťovny, a.s. a dvěma členy smírčí komise.

V současnosti vzhledem k pracovnímu vytížení členů z představenstva zatím jmenovaných do smírčího orgánu (JUDr. Němec, Mgr. Trojan) je nezbytné doplnit smírčí orgán o jednoho až dva členy, kteří by mohli předsedat smírčí komisí, případně přijmout změnu advokátního smírčího řádu a vypustit podmínku účasti člena nebo náhradníka představenstva ve smírčím orgánu.

Po diskusi převážil názor, že budou-li jmenováni noví členové představenstva, kteří mohou být předsedy smírčí komise ČAK, není změna advokátního smírčího řádu nutná.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory jmenuje jako další osoby, které může předseda České advokátní komory určit do smírčí komise České advokátní komory, JUDr. Michala Žižlavského, JUDr. Radima Miketu, JUDr. Michalu Plachkou a JUDr. Petra Čápa.

Předseda dal o návrhu na jmenování JUDr. Michala Žižlavského hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 6

Proti: 0

Zdrželi se: 1

Předseda dal o návrhu na jmenování JUDr. Radima Mikety hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 6

Proti: 0

Zdrželi se: 1

Předseda dal o návrhu na jmenování JUDr. Michaly Plachké hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 6

Proti: 0

Zdrželi se: 1

Předseda dal o návrhu na jmenování JUDr. Petra Čápa hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 7

Proti: 0

Zdrželi se: 0

O každém kandidátovi bylo hlasováno zvlášť, přičemž příslušný kandidát se zdržel hlasování o své osobě.

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 737-05/2024** v navrženém znění.

3c) Compliance program ČAK – identifikace rizik a změny v působnosti

JUDr. Justoň seznámil představenstvo s návrhem doplnění Compliance programu a Etických pravidel chování zaměstnanců České advokátní komory tak, aby tyto předpisy byly do budoucna závazné nejen pro zaměstnance ČAK, ale též pro členy orgánů ČAK. Pracovní skupina složená z Mgr. Trojana, JUDr. Maisnera a Mgr. Gawlasové seznámila představenstvo se svým předběžným stanoviskem, že není jednoznačné, zda představenstvo může rozhodnutím rozšířit působnost Compliance programu a Etických pravidel chování zaměstnanců České advokátní komory také na členy ostatních orgánů České advokátní komory. Doporučili, aby jednotlivé orgány Komory tyto materiály projednaly a vyjádřily se k jejich obsahu. Poté návrhy znovu projedná představenstvo a v případě jejich schválení je předloží znovu ostatním orgánům Komory k rozhodnutí o závaznosti těchto předpisů pro jejich členy.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí identifikaci a hodnocení rizik předložené JUDr. Justoňem a postupuje je Kontrolní radě, Kárné komisi, Odvolací kárné komisi a zkušební komisi k posouzení a navržení vhodných opatření.

Představenstvo bere na vědomí návrh upraveného znění Compliance programu, který by se měl do budoucna vztahovat na členy všech orgánů Komory uvedených v § 41 odst. 1 zákona o advokacii. Představenstvo bere na vědomí návrh Etických pravidel chování zaměstnanců a členů orgánů České advokátní komory s tím, že nahrazují Etický kodex zaměstnance ČAK a nově by se měla vztahovat rovněž na všechny členy orgánů Komory. Představenstvo postupuje Compliance program a Etická pravidla chování zaměstnanců a členů orgánů České advokátní komory předsedům jednotlivých orgánů, aby s nimi seznámili jednotlivé členy a vyžádali si jejich připomínky.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 7

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 738-05/2024** v navrženém znění.

3d) Elektronická evidence prohlášení advokáta o pravosti podpisu – věcné řešení

JUDr. Justoň představil dvě možné varianty zřízení elektronické evidence prohlášení o pravosti podpisu:

VARIANTA I (off-line)

Zřízení elektronické evidence prohlášení s tím, že advokát by měl po provedení prohlášení povinnost toto prohlášení v elektronické evidenci zaevidovat. Jednalo by se o obdobný princip, na kterém nyní funguje EKÚ, tedy off-line. Evidence by byla vedena buď jako neveřejná, tj. pouze pro účely kontroly ze strany Komory, nebo veřejná, kde by měl každý možnost si po zadání klíčových údajů možnost dohledat, že jde o prohlášení učiněné daným advokátem.

VARIANTA II (on-line)

Zřízení elektronické evidence prohlášení s tím, že advokát by měl před provedením prohlášení povinnost toto prohlášení zaevidovat v elektronické evidenci, která by mu přidělila identifikátor, který by byl součástí prohlášení. Bez identifikátoru by nebylo prohlášení platné. Advokát by však musel být vždy on-line, neboť by před provedením prohlášení musel provést záznam do elektronické evidence. Evidence by opět mohla být vedena buď jako neveřejná nebo veřejná, kde by měl každý možnost si po zadání klíčových údajů dohledat, že jde o prohlášení učiněné daným advokátem.

Proběhla rozsáhlá diskuse, v níž zazněly názory preferující jednu z předložených variant včetně nutnosti zvažovat možné náklady na variantu II.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere informaci o elektronické evidenci prohlášení o pravosti podpisů na vědomí a ukládá Odboru vnější a vnitřní legislativy, aby ve spolupráci s Odborem hospodářským a organizačním připravil návrh legislativního řešení, včetně nákladů na implementaci pro obě zmiňované varianty, přičemž není vyloučena ani možnost postupné implementace, tj. nejdříve varianta I při využití Elektronické knihy úschov a následně implementace varianty II v novém elektronickém systému.

Představenstvo žádá Kontrolní radu ČAK o spolupráci na tomto projektu, včetně poskytnutí statistických údajů o problémech a pochybeních zjištěných při kontrolách knih o prohlášeních o pravosti podpisů.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 7

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 739-05/2024** v navrženém znění

3e) Informace o legislativním procesu

Poté, co JUDr. Justoň s odkazem na písemný podkladový materiál přednesl podstatné body z informací o legislativním procesu za duben 2024, předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí informace Odboru vnější a vnitřní legislativy o legislativním procesu ve stavu k 16. květnu 2024.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 7

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 740-05/2024** v navrženém znění.

4) Matrika

4a) Žádost o zápis do seznamu advokátních koncipientů

NEVEŘEJNÁ ČÁST

KONEC NEVEŘEJNÉ ČÁSTI

4b) Revize pravidel pro určování zástupce / nástupce advokáta

Mgr. Trojan informoval představenstvo o předběžných zjištěních potenciálních úskalí stávajícího systému určování zástupců / nástupců advokátů s tím, že považuje za vhodné, aby pravidla byla upravena ve smyslu větší transparentnosti určování advokátů při zohledňování specifika konkrétního případu advokáta, kterému je třeba určit zástupce / nástupce.

Mgr. Trojan ve spolupráci s odborem matriky a legislativy připraví návrh aktualizace pravidel.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory pověřuje Mgr. Trojana, aby ve spolupráci s Odborem matriky a Odborem legislativy připravil návrh aktualizace pravidel.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 7

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 742-05/2024** v navrženém znění

4c) Přehled počtu advokátů a advokátních koncipientů

Předseda s odkazem na přehled předložený Odborem matriky navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí přehled Odboru matriky, z něhož se zjišťuje, že ke dni 16. 5. 2024 bylo zapsáno celkem 12 973 aktivních advokátů a 2 360 aktivních advokátních koncipientů.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 7

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 743-05/2024** v navrženém znění.

5. Odbor výchovy a vzdělávání (JUDr. Brückler, Ing. Matoušková)

5a) Zpráva o vzdělávacích akcích pro advokátní koncipienty a advokáty za duben 2024

Předseda s odkazem na přiloženou zprávu navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí zprávu o vzdělávacích akcích pro advokátní koncipienty a advokáty v Praze a v Brně v dubnu 2024.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 7

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 744-05/2024** v navrženém znění.

6. Mezinárodní odbor (MEZ) – (JUDr. Maisner, Mgr. Vojířová)

6a) Návrh na udělení Řádu české advokacie

JUDr. Mokří detailně informoval o důvodech pro udělení vyznamenání ČAK – Řádu české advokacie francouzskému advokátovi, mj. bývalému předsedovi Etického výboru (Deontology Committee) CCBE, panu Bertrandu Debosque a jeho zásluhách pro českou advokacii.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory schvaluje udělení vyznamenání ČAK – Řádu české advokacie panu Bertrandu Debosque. Představenstvo pověřuje JUDr. Mokrého, aby projednal ve spolupráci s MEZ důstojnou příležitost k předání vyznamenání ve spolupráci s francouzským velvyslanectvím v Praze nebo českým velvyslanectvím v Paříži.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 7

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 745-05/2024** v navrženém znění.

6b) Mezinárodní seminář se zástupci Slovenské advokátní komory a Rakouské advokátní komory v Brně

JUDr. Trubač informoval o semináři, který proběhl ve spolupráci se SAK a Rakouskou advokátní komorou v loňském roce a byl realizován na pobočce v Brně. Vzhledem k pozitivním ohlasům navrhuje, aby představenstvo schválilo jeho zopakování v letošním roce.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory souhlasí s uspořádáním mezinárodního semináře se zástupci SAK a Rakouské advokátní komory v Brně a pověřuje brněnskou pobočku ČAK jeho organizačním zajištěním.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 7

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 746-05/2024** v navrženém znění.

6c) Evropská legislativa

JUDr. Mokřý podal aktuální informace ohledně řízení před SD EU o předběžné otázce mnichovského soudu ohledně spoluvlastnictví v advokátních kancelářích neadvokátními subjekty ve věci C-295/23.

Dále upozornil na řízení o nesplnění povinnosti ČR před SD EU ohledně implementace směrnice o testu přiměřenosti (směrnice (EU) 2018/958) ve vnitrostátním právu a nutnosti získání informací od Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) jakožto gestora předmětné směrnice, a to zejména informaci, jak se MŠMT snažilo s problémem legislativně vypořádat. Řízení by mohlo mít potenciální dopad na advokacii, mohlo by ovlivnit legislativní průběh přijímaných předpisů, např. novely zákona o advokacii, advokátního tarifu.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí materiál Evropská legislativa a pověřuje stálou zástupkyni ČAK v Bruselu, aby se spojila se zástupci MŠMT v souvislosti s avizovaným řízením o nesplnění povinnosti ČR před SD EU ohledně implementace směrnice o testu přiměřenosti (směrnice (EU) 2018/958) ve vnitrostátním právu a zjistila relevantní informace o průběhu vyjednání MŠMT s Evropskou komisí, které by mohly mít potenciální dopad na advokátní profesi.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 7

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 747-05/2024** v navrženém znění.

6d) Shrnutí činnosti bruselské zástupkyně a Aktuality z EU za duben 2024

Předseda s odkazem na podkladové materiály navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí shrnutí činnosti bruselské zástupkyně a Aktuality z EU za duben 2024, jež jsou přílohou tohoto zápisu.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 7

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 748-05/2024** v navrženém znění.

7. Různé

7a) Návrh na zřízení poradního orgánu pro advokátní koncipienty

Proběhla diskuse o možnosti zřízení nové platformy pro advokátní koncipienty, čímž by pro ně byla vytvořena možnost prezentovat své názory v rámci ČAK, jelikož účast ve stávajících orgánech ČAK je doposud vyhrazena pouze advokátům. Došlo ke shodě, že vhodnou platformou by byl nový poradní orgán ČAK, nejlépe Sekce pro advokátní koncipienty, v níž by advokátní koncipientky a koncipienti projednávali nejen aktuální problémy, s nimiž se ve své praxi setkávají, ale též podněty a návrhy pro zlepšení koncipientské praxe do budoucna. Návrh na složení sekce by měl představenstvu předložit Výbor pro výchovu a vzdělávání ve spolupráci s Odborem výchovy a vzdělávání.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory souhlasí se zřízením Sekce pro advokátní koncipienty a ukládá předsedovi Výboru pro výchovu a vzdělávání, aby ve spolupráci s vedoucí Odboru výchovy a vzdělávání předložili představenstvu návrhy na personální obsazení nově zřizované sekce.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 6

Proti: 0

Zdrželi se: 1

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 749-05/2024** v navrženém znění.

7b) Revize Zásad pro vstup ČAK jako vedlejšího účastníka do soudních řízení

JUDr. Čáp v souladu s pověřením představenstva informoval o základních bodech Zásad pro vstup České advokátní komory do řízení před soudy nebo jinými orgány moci veřejné, které představenstvo přijalo 10. listopadu 2015. Po krátké diskusi došlo představenstvo ke shodě, že pravidla jsou ve stávající podobě výstižná a dostatečná a jejich úprava není nutná.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí informaci tajemníka o revizi Zásad pro vstup České advokátní komory do řízení před soudy nebo jinými orgány moci veřejné. Představenstvo považuje tyto zásady ve stávající podobě za dostatečné s tím, že není nutná jejich úprava.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 7

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 750-05/2024** v navrženém znění.

7c) Nabídka Atlas Consulting spol. s r.o. – advokátní aplikace / stálé odborné partnerství

Představenstvo po diskusi o předložené nabídce doporučilo, aby tajemník projednal se zástupcem navrhovatele podmínky spolupráce v této oblasti.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory pověřuje tajemníka, aby předmětnou nabídku projednal se společností Atlas Consulting spol. s r.o., sdělil jí podmínky spolupráce v této oblasti a následně představenstvo informoval o výsledku jednání.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 7

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 751-05/2024** v navrženém znění.

7d) Návrh advokáta na vstup ČAK do soudního řízení ve věci úschovy

Advokát žádá o vstup ČAK do soudního řízení, kde výrokem obvodní soud nahradil projev vůle smluvních stran smlouvy o advokátní úschově. Proti rozsudku bylo podáno odvolání, o němž dosud nebylo rozhodnuto.

Předseda po diskusi, v níž zazněly názory, že s ohledem na konkrétní okolnosti případu a fázi řízení vstup Komory do řízení spíše není vhodný, navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory nevstoupí jako vedlejší účastník do řízení vedeného Obvodním soudem pro Prahu 8 pod sp. zn. 22 C 234/2022. V případě, že by řízení bylo předmětem rozhodování Nejvyššího soudu, příp. Ústavního soudu, kde by bylo rozhodováno o otázce, která není judikaturou řešena, představenstvo věc znovu projedná.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 7

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 752-05/2024** v navrženém znění.

7e) Stížnost advokáta na postup kárných orgánů

Předseda informoval o postupu vyřizování stížnosti dvou advokátů na průběh kárného řízení, v němž byli pravomocně kárné žaloby zproštěni. Doplnil, že s těmito advokáty nejdříve osobně jednali předseda a tajemník.

Stížnost byla předána Kárné a Odvolací kárné komisi, které předložily svá písemná vyjádření.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí vyjádření kárné a odvolací kárné komise ke stížnosti advokáta na postup kárných orgánů a pověřuje JUDr. Čápa, aby stěžovatele vyrozuměl o výsledku projednané stížnosti.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 6

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 753-05/2024** v navrženém znění.

7f) Podnět InsolCentra – neobjektivní informování ČT o problematice zadlužení občanů

Předseda s odkazem na podkladové materiály po krátké diskusi navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory pověřuje JUDr. Žižlavského, aby na Sekci pro insolvenční právo projednali dopis jednatelky společnosti InsolCentrum s.r.o. z 21. března 2024 a k němu připojenou korespondenci a připravili návrh stanoviska k této věci.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 6

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 754-05/2024** v navrženém znění.

7h) Zpráva ze zasedání Kolegia expertů k výkonu rozsudků ESLP a provádění Úmluvy

Předseda stručně informoval o obsahu zprávy ze zasedání Kolegia expertů k výkonu rozsudků ESLP a provádění Úmluvy, přičemž v detailech odkazuje na předmětnou zprávu.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí zprávu ze zasedání Kolegia expertů k výkonu rozsudků ESLP a provádění Úmluvy.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 6

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 755-05/2024** v navrženém znění.

7i) Žádost o příspěvek na 27. ročník golfového turnaje české advokacie

Předseda po krátké diskusi navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory schvaluje poskytnutí příspěvku ve výši 75 000 Kč na 27. ročník tradičního golfového turnaje české advokacie. Odboru hospodářskému a organizačnímu ukládá poskytnutí příspěvku administrativně zajistit a Odboru vnějších vztahů ukládá v součinnosti se společností EPRAVO.CZ zajistit prezentaci turnaje v médiích ČAK tak, aby se o nich včas dozvěděla široká advokátní veřejnost, a v místě konání turnaje zajistil prezentaci ČAK.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 6

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 756-05/2024** v navrženém znění.

7j) Konference Ochrana práv duševního vlastnictví v Evropě

Proběhla diskuse ohledně možné účasti zástupců ČAK na konferenci Ochrana práv duševního vlastnictví v Evropě, která se uskuteční 10. září 2024 na Pražském hradě.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory pověřuje JUDr. Kroupu a Mgr. Gawlasovou, aby se konference zúčastnili.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 5

Proti: 0

Zdrželi se: 1

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 757-05/2024** v navrženém znění.

7l) Alternativa loga pro projekt Advokáti do škol a Advokáti do dětských domovů

JUDr. Plachká prezentovala alternativu loga pro projekt Advokáti do škol a Advokáti do dětských domovů, které má v sobě zakomponováno, že jde pro projekt ČAK. Cílem je reagovat na prosby advokátů, kteří chtějí informovat o svém zapojení do projektů, zejména na svých webech a sítích. Současně by bylo zdůrazněno, že se jedná o projekt ČAK, nikoliv projekt dané advokátní kanceláře.

Předseda po krátké diskusi navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí předloženou upravenou verzi loga projektu Advokáti do škol a Advokáti do dětských domovů a pověřuje JUDr. Plachkou, aby připravila pravidla pro užití tohoto loga.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 6

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 758-05/2024** v navrženém znění.

Poté, ve 14.50 hodin, předseda poděkoval přítomným za účast a schůzi představenstva ukončil.

Zapsala: Mgr. Lenka Vobořilová / Ing. Michala Zelová

Správnost zápisu ověřil: JUDr. Petr Čáp, tajemník ČAK

Přílohy:

Shrnutí činnosti bruselské zástupkyně za březen 2024 (pro informaci)

Stálá zástupkyně se dne 8. března společně s JUDr. Mokřým zúčastnila za ČAK tzv. country visit k dovysvětlení a doplnění příspěvku ČAK pro přípravu Zprávy o právním státu Komise. Jednání proběhlo úspěšně, zástupci Komise měli doplňující dotazy na systém poskytování bezplatné právní pomoci v ČR, podfinancování oblasti spravedlnosti, stavu projednávání navýšení novely zákona o advokacii a advokátního tarifu a digitalizace justice v ČR. Zástupkyně před tímto jednáním zpracovala písemně přípravu odpovědí na zaslané otázky.

Zástupkyně se dne 11. března zúčastnila jednání pracovní skupiny CCBE pro zacílení přípravy advokátů na implementaci nařízení e-evidence. V rámci jednání bylo navázáno na první jednání pracovní skupiny. S ohledem na to, že v řadě zemí již probíhají práce na přípravě prováděcích předpisů k nařízení, bylo dohodnuto, jak bude práce rozdělena tematicky i časově. Po podrobné analýze nařízení, která již byla z větší části zpracována je potřeba zaměřit se na stávající judikaturu v této oblasti + EIO; na dopady na profesní tajemství a nedostatky, které je potřeba podchytit. Relevantní je i hledisko přípustnosti důkazů a dále vyjasnění postupu, jakým způsobem mohou advokáti žádat o vydání příkazu; vyjasnit postup oznamování a identifikace mezer a případné zapojení do řádného provádění nařízení. Stálá zástupkyně zdůraznila, že mnoho údajů je uloženo v Irsku a že bychom měli zvážit zapojení této jurisdikce. Navrhla také zapojit soudy a zabývat se lhůtami pro provedení příkazů k předložení (10 dní).

Zástupkyně v návaznosti na rozhodnutí představenstva zpracovala stanovisko ČAK k předběžné otázce SDEU ve věci C- 807/23. Stanovisko bylo odesláno Ministerstvu spravedlnosti k posouzení, to jej v téže podobě, s výjimkou vypuštění komparativní pasáže s českým právem předalo k posouzení Ministerstvu zahraničních věcí.

Zástupkyně komunikovala se Soudním dvorem EU ohledně organizaci Studijní návštěvy advokátů do Lucemburku a dále ohledně posílení další spolupráce – soudci projeví zájem. Zástupkyně následně věc projednala s JUDr. Miketou a v následujících týdnech připraví s Ing. Matouškovou plán možných akcí.

Zástupkyně se dále dne 13. března zúčastnila jednání finančního výboru CCBE, v rámci kterého se finalizovala účetní závěrka pro rok 2023, došlo k vypořádání připomínek auditorů a zástupkyně byla doporučena pro kandidaturu na předsedkyni výboru. Po projednání záležitosti s vedoucím české delegace při CCBE a vedením ČAK bylo rozhodnuto, že s ohledem na pracovní vytížení se zástupkyně o tuto pozici ucházet nebude, nicméně s ohledem na informační tok a možnost ovlivnit odpovědné financování CCBE bude na další dva roky kandidovat na členku výboru.

Zástupkyně se dne 14. března zúčastnila jednání výboru CCBE pro mladé právníky, v rámci kterého došlo k vyhodnocení odpovědí z dotazníku ohledně zastoupení mladých právníků v advokátních komorách a organizacích a rozdělení následné práce do menších pracovních skupin ohledně 4 zvolených prioritních témat na další období. Následně francouzská kolegyně odprezentovala zprávu CNB, která zkoumá na úrovni profese ve Francii rizikové faktory, které ovlivňují psychický stav advokátů, identifikuje stávající iniciativy, které umožňují a monitorují úroveň stresu, a navrhuje doporučení zaměřená na zlepšení a zvýšení atraktivity profese.

Ve středu 20. března se zástupkyně zúčastnila každoročního bilaterálního jednání CCBE s Agenturou EU pro základní práva (FRA). V rámci jednání obě organizace představily své aktivity a budoucí priority v mnoha oblastech migrace, spravedlnosti (digitalizace justice/nové technologie/ovlivnění spravedlnosti umělou inteligencí), trestní právo, prosazování principů právního státu, nástroje ochrany v rámci Listiny základních práv EU a dostupná školení, životního prostředí a změny klimatu, apod. FRA velice poděkovala CCBE za kvalitní dosavadní pravidelnou spolupráci a uvedla, že i za nového vedení v ní chtějí pokračovat. Sladění agend je pro pravidelné přispívání ke konkrétním tématům zásadní.

Zástupkyně se téhož dne zúčastnila prvního jednání Nově ustavené pracovní skupiny CCBE pro budoucí strategii, kam byl zvolena Předsednictvím CCBE. Cílem prvního jednání bylo upřesnit mandát výboru a pracovní postup. Předseda CCBE zmínil, že by rád postupoval rychle, aby do konce jeho mandátu byl na stole konkrétní výsledek. Výbor se dohodl, že práce bude rozdělena do třech fází – co je opravdu potřeba změnit, navrhnout konkrétní řešení; a to včetně způsobů udržitelného financování. Zástupkyně již na prvním jednání navrhla celou řadu podnětů – např. přezkoumat priority a práce výborů/pracovních skupin, aby se zjistilo, zda je možné uvolnit některé zdroje a zda je práce v souladu se statutárními cíli a činnostmi CCBE. V této souvislosti bylo upřesněno, že by měl být vyjasněn a jasně definován úkol CCBE (co má CCBE plnit pro své členy a členy členů) + flexibilně dle priorit přesouvat legal advisory na konkrétní práci, je-li to třeba; automatizace psaní zápisů z jednání; rozdělení témat nepřilíš aktivního výboru; apod. Členové skupiny se shodli, že není zájem jít cestou IBA. Byla vznesena otázka, zda by se CCBE měla řídit přáním Komise nebo jiných institucí. Byl vysvětlen původ iniciativy, totiž že nevychází z krize identity, ale z růstu a úspěchů CCBE v posledních letech, jakož i z potřeby dělat ještě více věcí s ohledem na různé nové výzvy. Za tímto účelem je třeba posoudit, jak se CCBE může reorganizovat, aby si zachovala schopnost plnit své závazky, dosahovat svých cílů a přizpůsobovat se vyvíjejícím se okolnostem. Bylo zdůrazněno, že CCBE nikdy nebude poskytovatelem informačních technologií nebo odborné přípravy, ale bude nadále vykonávat politickou činnost. Pokud jde o odbornou přípravu, CCBE bude pouze spravovat finanční prostředky EU, které budou moci národní bary využívat ke své odborné přípravě. Tím, že by CCBE byla schopna získávat a spravovat finanční prostředky pro ostatní, aby mohli provádět školení, by Komisi ukázala, jak je důležitá. Úkolem CCBE je zajistit, aby bylo školení poskytováno a aby byl dostatek finančních prostředků z EU na školení advokátů, takže tím pomáhá na vnitrostátní úrovni, kde má CCBE stanovené politické cíle. Problémem je, že nyní CCBE dospěla k tomu, že Komise může být ochotna poskytnout více peněz/financí, a je třeba

zjistit, jak by to mělo být řízeno s ohledem na vztah s ELF. Bylo zopakováno, že ELF je nástrojem CCBE a CCBE je hlavním partnerem pro jednání s orgány EU, jehož úkolem je zajistit dostatek finančních prostředků na vzdělávání právníků. Zástupkyně v tomto smyslu uvedla že webináře a konference pořádané CCBE nejsou ve skutečnosti školením (jedná se spíše o komunikační akci) a že by se mohlo rozlišovat mezi tímto školením a školením ELF, které cílí na advokáty, zatímco akce CCBE jsou nástrojem lobbistické činnosti CCBE, neboť umožňují kontakt a prezentaci organizace, jakož i zlepšení vztahů s orgány EU a lobbování za názory CCBE ("příležitost předávat zprávy"). Další dvě jednání pracovní skupiny jsou naplánovány na druhou polovinu dubna.

Zástupkyně se dne 21. března zúčastnila jednání AML výboru CCBE. Výbor projednal návrh dokumentu o dohledu na základě odpovědí delegací k dotazníku týkajícího se dohledu nad AML ze strany advokátních komor. Text bude v částech zmíněných na zasedání upraven a čísla budou překontrolována. Upravená verze bude členům rozeslána. Cílem je předložit dokument ke schválení na květnovém plenárním zasedání. Bylo rozhodnuto uspořádat interní kulatý stůl týkající se hlášení podezřelých transakcí během jednoho z příštích zasedání. Členové diskutovali o klíčových prvcích balíčku AML – podrobný zápis z jednání je k dispozici. Diskuse o implementaci bude pokračovat v následujících měsících. Další diskuse proběhla ohledně potenciálního projektu s Transcrime a názory se rozdělily. Tento bod byl rovněž určen k diskusi delegací během zasedání stálého výboru tentýž den. Výbor byl informován o aktuálním stavu připravovaného SNRA a nadcházejícího konzultačního fóra FATF pro soukromý sektor. Výbor byl dále informován o nedávném vývoji na Kypru a v Portugalsku. Bude rovněž prověřeno, zda a jak by CCBE mohla podpořit kyperskou advokátní komoru.

Dne 21. v odpoledních hodinách a dne 22. března se zástupkyně zúčastnila spolu s JUDr. Mokrým zasedání Stálého výboru CCBE v Bruselu. Podrobný zápis z jednání byl celé delegaci rozeslán a je k dispozici na odboru MEZ.

Dne 25. března se zástupkyně zúčastnila výboru PD Lux, který pracuje na připomínkách reformy Soudního dvora EU, které jsou průběžně zapracovávány.

Dne 27. března se zástupkyně zúčastnila pracovní skupiny o přípravě Evropské úmluvy o advokátní profesi. V rámci tohoto jednání členové skupiny zpracovali připomínky k textu Úmluvy i vysvětlující zprávy – jedná se o jednu z posledních příležitostí, než bude finální podoba předložena k posouzení a schválení CDCJ, výboru ministrů a parlamentnímu shromáždění RE. Finální podoba připomínek byla následně zaslána k elektronickému hlasování delegacím.

Zástupkyně v daném období pracovala na přípravě podkladů pro jednání představenstva, vypracovala Aktuality z EU za březen 2024. Zástupkyně dále kontinuálně informuje (nejen) členy ČAK. Je nadále k dispozici všem členům představenstva ČAK a expertním výborům a uvítá jakékoliv ad hoc podněty, otázky, či postřehy, ať už z již sledovaných témat, či nových,

jež nebyly dosud diskutovány. V případě zájmu zástupkyně ráda poskytne více informací o uvedených výstupech i další souvislosti.

Aktuality z Evropské unie od Stálého zastoupení ČAK v Bruselu

(březen 2024)

★ Manifest Rady evropských advokátních komor (CCBE) před volbami do Evropského parlamentu

S ohledem na volby do Evropského parlamentu v roce 2024 a na příští Evropskou komisi vyzývá CCBE formou manifestu orgány Evropské unie, aby ve svých politických programech upřednostnily pět klíčových bodů, které jsou zásadní pro zajištění základu spravedlivého a účinného soudního systému, který dodržuje zásady spravedlnosti, základních práv a právního státu. Těchto pět klíčových bodů, které CCBE v manifestu podrobněji rozebírá, zahrnuje: nutnost zajistit, aby se legislativní proces EU řídil normami, které mají pozitivní dopad na výkon spravedlnosti; přiměřené zdroje pro soudní systém; účinný a dobře zajištěný systém právní pomoci; komplexní vzdělávání advokátů; řádné uplatňování procesních záruk v trestních věcech. V době, kdy dodržování zásad právního státu nelze považovat za samozřejmost, je více než kdy jindy důležité proměnit závazky v konkrétní úsilí o vytvoření justičního rámce, který bude spravedlivý, bude odrážet hodnoty EU a bude pevně zakotven v evropském právním systému a procesu spolupráce.

Manifest CCBE je k dispozici v angličtině zde:
<https://online.fliphtml5.com/anccs/bmfw/#p=2>

★ Bulharsko a Rumunsko jsou nyní součástí Schengenu

Dne 31. března se Bulharsko a Rumunsko staly členy Schengenského prostoru. V obou členských státech budou platit schengenská pravidla včetně vydávání schengenských víz a budou zrušeny kontroly na vnitřních vzdušných a námořních hranicích. Rada EU bude nyní

muset přijmout rozhodnutí, aby stanovila datum zrušení kontrol na vnitřních pozemních hranicích mezi Bulharskem, Rumunskem a ostatními zeměmi schengenského prostoru. Komise bude i nadále poskytovat veškerou potřebnou podporu předsednictví Rady, aby bylo zajištěno, že rozhodnutí o pozemních hranicích bude moci být přijato v roce 2024.

Podrobnější informace jsou k dispozici v angličtině zde:
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_24_1722

Komisař pro spravedlnost Reynders dočasně uvolněn z práce kvůli kandidatuře na pozici Generálního tajemníka Rady Evropy

Komisař Reynders informoval předsedkyni von der Leyenovou, že Výbor ministrů Rady Evropy jej 25. března doporučil Parlamentnímu shromáždění této organizace na post generálního tajemníka, a požádal o neplacené volno po dobu kampaně od 25. dubna do dne zvolení nového generálního tajemníka Rady Evropy. S ohledem na závazek komisaře Reynderse, že se do 25. dubna zdrží přímé i nepřímé účasti na jakékoli činnosti související s volební kampaní a že zajistí, aby žádná taková činnost nebyla prováděna jeho jménem, jakož i na jeho ujištění, že přijme veškerá další opatření, která mohou být nezbytná k tomu, aby se předešlo jakémukoli dojmu střetu zájmů, mu předsedkyně udělila neplacené volno, přičemž zdůraznila, že během tohoto období se nadále uplatňují příslušná ustanovení Smluv a Kodexu chování členů Komise. Předsedkyně zejména zdůraznila povinnost nevyužívat v tomto období lidské ani materiální zdroje Komise, povinnost nadále dodržovat zásady důvěrnosti a kolegiality, jakož i obecné povinnosti stanovené v čl. 2 odst. 2 a 5 kodexu chování.

Podrobné informace jsou k dispozici v angličtině zde:
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/statement_24_1769

Vize EU pro venkovské oblasti

Venkovské oblasti EU pokrývají 83 % území EU a téměř 1 ze 3 Evropanů žije ve venkovských oblastech. V červnu 2021 stanovila Evropská komise po rozsáhlých konzultacích dlouhodobou vizi pro venkovské oblasti EU do roku 2040. V zájmu dosažení stanovených cílů se Komise zavázala zahájit pakt o venkově s cílem mobilizovat veřejné orgány a zúčastněné strany, aby jednaly v souladu s potřebami a ambicemi obyvatel venkova. Zavedla rovněž akční plán EU pro venkov, jehož součástí je 30 opatření, jež má Komise provést v celé řadě oblastí politiky EU.

Zpráva Komise z 27. března je první zprávou o provádění vize pro venkov, která nabízí první pohled na dosavadní pokrok a úvahy o budoucích směrech. Mezi hlavní úspěchy dosavadní

dlouhodobé vize patří: spuštění platformy pro oživení venkova; zahájení 60 projektů v oblasti výzkumu a inovací na venkově s rozpočtem 253 milionů EUR, které přímo přispívají k rozvoji venkovských oblastí; podpora provádění iniciativy LEADER a vedení přibližně 150 komunit k vytváření inteligentních vesnic; vyčlenění celkové částky 23,5 miliardy EUR na granty a půjčky pro oblasti s nedostatečným pokrytím; zlepšení venkovské mobility a plánování cestovního ruchu prostřednictvím specializované evropské sítě pro venkovskou mobilitu; vytvoření poradenského centra venkovského energetického společenství; podpora čtyř specializovaných projektů na pomoc rozvoji sociální ekonomiky ve venkovských oblastech; zvýšení dostupného počtu datových souborů pro venkovské oblasti a přístupu k příslušným údajům o venkově; a spuštění souboru nástrojů pro venkov s cílem usnadnit venkovským oblastem přístup k finančním prostředkům EU a optimální kombinaci s finančními prostředky EU pro venkovské oblasti.

Podrobnější informace jsou k dispozici v angličtině zde: https://rural-vision.europa.eu/rural-vision/long-term-vision-eus-rural-areas-key-achievements-and-ways-forward_en

Komise představila plány pro evropský diplom

Komise dne 27. března předložila tři iniciativy na podporu nadnárodní spolupráce mezi vysokoškolskými institucemi, jejichž konečným cílem je vytvoření evropského diplomu. Dobrovolný společný evropský diplom by pro studenty i vysokoškolskou komunitu znamenal velký přínos. Podpořil by vzdělávací mobilitu v rámci EU a posílil by průřezové dovednosti studentů. Pomohl by také uspokojit poptávku na trhu práce a zvýšit atraktivitu absolventů pro budoucí zaměstnavatele. To by pak lákalo studenty z celého světa, což by dále posilovalo evropskou konkurenceschopnost. Uvedené tři iniciativy se zaměřují na vyřešení právních a administrativních bariér, které na partnerských univerzitách dosud bránily zřízení konkurenceschopných společných studijních programů na bakalářské, magisterské nebo doktorandské úrovni. Návrhy staví na institucionální autonomii univerzit a akademické svobodě, ale přitom plně respektují kompetence členských států a regionálních samospráv v oblasti vysokoškolského vzdělávání. Dnes představený plán pro evropský diplom připravuje půdu pro nový typ společného programu, který bude poskytován na dobrovolné bázi na národní, regionální nebo institucionální úrovni a na základě společných kritérií dohodnutých na evropské úrovni. Ve sdělení je navržena konkrétní cesta spolupráce mezi členskými státy EU a vysokoškolským odvětvím směrem k vytvoření evropského diplomu, který bude automaticky uznáván v celé EU. S ohledem na různorodost systémů vysokoškolského vzdělávání v Evropě navrhuje Komise postupné přibližování členských států k evropskému diplomu, prostřednictvím tzv. přípravné evropské značky a nového typu kvalifikace – evropského diplomu. V roce 2025 hodlá Komise v rámci programu Erasmus+ zahájit projekty „cest k evropskému diplomu“, které členskými státy a jejich akreditačním agenturám a agenturám pro zajišťování kvality, univerzitám, studentům a ekonomickým a sociálním partnerům poskytnou finanční pobídky.

Podrobné informace jsou k dispozici v angličtině zde: <https://education.ec.europa.eu/news/commission-presents-a-blueprint-for-a-european-degree>

Komise zveřejnila v rámci aktu o digitálních službách pokyny ke zmírnění systémových rizik on-line pro volby

Komise dne 26. března zveřejnila pokyny k doporučeným opatřením pro velmi velké online platformy a vyhledávače ke zmírnění systémových rizik on-line, která mohou mít dopad na integritu voleb, s konkrétními pokyny pro nadcházející volby do Evropského parlamentu v červnu. Podle aktu o digitálních službách mají určené služby s více než 45 miliony aktivních uživatelů v EU povinnost zmírnit rizika spojená s volebními procesy a zároveň chránit základní práva, včetně práva na svobodu projevu.

Cílem pokynů je: posílit interní procesy, mimo jiné zřízením interních týmů s odpovídajícími zdroji, s využitím dostupných analýz a informací o místních rizicích specifických pro daný kontext a o využívání jejich služeb uživateli k vyhledávání a získávání informací před volbami, v jejich průběhu a po nich; provádět opatření ke zmírnění rizik specifických pro volby přizpůsobená každému jednotlivému volebnímu období a místnímu kontextu jako jsou iniciativy v oblasti mediální gramotnosti, přizpůsobení doporučujících systémů s cílem posílit postavení uživatelů, omezení zpeněžování a virality obsahu, který ohrožuje integritu volebních procesů. Kromě toho by politická reklama měla být jasně označena v očekávání nového nařízení o transparentnosti a cílení politické reklamy. Zvláštní zmírňující opatření musí být přijata v souvislosti s generativní UI.

Podrobné informace jsou k dispozici v angličtině zde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_24_1707

Nástroj EU pro technickou podporu – vybrané projekty členských států

Komise dne 26. března vybrala nové kolo 170 projektů v rámci Nástroje pro technickou podporu s cílem podpořit členské státy při navrhování a provádění celkem 307 reforem v roce 2024, které posílí konkurenceschopnost, odolnost a modernizaci členských států, včetně reforem v oblasti justice. Nástroj pro technickou podporu je nástroj EU založený na poptávce, který orgánům členských států, které každoročně žádají o podporu, poskytuje odborné znalosti přizpůsobené konkrétním potřebám. Nemá podobu finanční podpory, ale spočívá v poskytování vysoce kvalitních a přizpůsobených odborných znalostí a znalostí a může mít podobu strategického nebo technického poradenství, studií posuzujících potřeby reforem, odborné přípravy nebo misí odborníků v dané zemi. Součástí nástroje je tedy individuálně uzpůsobená technická podpora s cílem pomoci jim navrhnout a provést reformy, které potřebují, a naplňovat tak vnitrostátní priority a priority EU v praxi. Reformy budou i nadále upřednostňovat modernizaci orgánů veřejné správy členských států v souladu se sdělením Komise o posílení evropského správního prostoru (ComPAct), které bylo přijato na konci roku 2023.

V roce 2024 bude Nástroj pro technickou podporu podporovat výměny státních zaměstnanců v rámci iniciativy pro spolupráci veřejné správy (PACE), což je iniciativa zahájená na podporu vzájemného učení mezi úředníky z různých členských států. 31 % vybraných reforem se zaměří na přechod na hospodářství s nulovými čistými emisemi. 27 % vybraných reforem se týká digitální transformace - jak může umělá inteligence pomoci bezpečně a účinně

zpracovávat údaje v oblasti sociálního zabezpečení, sociálního zabezpečení a zaměstnanosti, a jak mohou zajistit, aby orgány veřejné správy prosazovaly rovnost žen a mužů a zároveň využívaly prvky umělé inteligence. Nástroj pro technickou podporu se bude rovněž zabývat digitální finanční gramotností s cílem pomoci členským státům a občanům přizpůsobit se rostoucímu využívání digitálních kanálů k dokončení složitých finančních transakcí, jako jsou úspory, důchody a investice. Nástroj pro technickou podporu z roku 2024 rovněž řeší a zmírňuje dopad demografických změn v několika odvětvích, jako jsou systémy zdravotnictví a sociálního zabezpečení, migrace a veřejná politika a sestavování rozpočtu.

Podrobnější informace o vybraných projektech ČR jsou k dispozici v angličtině zde: https://reform-support.ec.europa.eu/our-projects/country-factsheets/czechia_en

Akční plán Komise pro řešení nedostatku pracovních sil a dovedností

Komise dne 20. března předložila akční plán pro řešení nedostatku pracovních sil a dovedností a navrhuje spolupracovat s členskými státy a sociálními partnery na řešení těchto problémů v nadcházejících měsících a letech. Akční plán je součástí strategie EU na posílení její konkurenceschopnosti a zvýšení její hospodářské a sociální odolnosti.

Ve všech členských státech bezmála deset let narůstá nedostatek pracovních sil a dovedností. Důvodem jsou demografické změny, poptávka po nových dovednostech v souvislosti s technologickým rozvojem a ekologickou a digitální transformací, snaha o další rozvoj vlastního průmyslu, potřeby v oblasti obrany a bezpečnosti a výzvy týkající se pracovních podmínek v některých odvětvích a lokalitách. Komise určila 42 „nedostatkových“ profesí, přičemž mezi členskými státy existují určité rozdíly.

Podrobnější informace včetně seznamu nedostatkových profesí a návrhu nařízení jsou k dispozici v češtině zde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_24_1507

Komise připravuje předvstupní reformy a přezkumy předvstupní politiky

Komise dne 20. března přijala sdělení o předvstupních reformách a přezkumech předvstupní politiky. Tento dokument je příspěvkem k probíhající diskusi o vnitřních reformách, které bude EU muset provést v oblasti politik, rozpočtu a správy věcí veřejných, aby se připravila na rozšířenou Unii. Zabývá se důsledky rozšířené EU ve čtyřech hlavních oblastech – hodnoty, politiky, rozpočet a správa věcí veřejných

Podrobnější informace jsou k dispozici v češtině zde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_24_1568

Opatření Komise ke zlepšení kvality stáží v EU

Evropská komise dne 20. března zveřejnila opatření a navrhuje zlepšit pracovní podmínky stážistů, včetně odměňování, inkluze a kvality stáží v EU. Iniciativa zahrnuje návrh směrnice o zlepšení a prosazování pracovních podmínek pro stážisty a boji proti zakrývání řádných pracovních poměrů stážemi a návrh na novelizaci doporučení Rady k rámci kvality stáží z roku 2014 s cílem řešit otázky kvality a inkluze, jako je spravedlivé odměňování a přístup k sociální ochraně. Odhaduje se, že v roce 2019, což je poslední rok, pro který jsou dostupné spolehlivé údaje, bylo v EU 3,1 milionu stážistů. Přibližně polovina všech stážistů (1,6 milionu) se účastnila placené stáže.

Navrhovaná směrnice pomůže členským státům při zlepšování a prosazování kvalitních pracovních podmínek pro stážisty, jakož i v boji proti zakrývání řádných pracovních poměrů stážemi. Posílené doporučení Rady se vztahuje na všechny stážisty bez ohledu na jejich zaměstnanecký status, včetně stáží, které jsou součástí učebních plánů formálního vzdělávání a odborné přípravy, a stáží, které jsou povinné pro přístup ke konkrétním povoláním. Mezi klíčové prvky novelizovaného doporučení Rady patří: doporučení spočívající ve spravedlivém odměňování stážistů; zajištění přístupu stážistů k odpovídající sociální ochraně, včetně odpovídajícího rozsahu v souladu s vnitrostátními právními předpisy daného členského státu; určení mentora, který bude stážistům poskytovat cílenou podporu a poradenství; podpora rovného přístupu k příležitostem stáží prostřednictvím oslovení osob ve zranitelném postavení a zajištěním dostupnosti pracovišť pro stážisty se zdravotním postižením; umožnění hybridní práce a práce na dálku tím, že stážistům bude poskytnuto potřebné vybavení; zvýšení zaměstnatelnosti prostřednictvím dalšího profesního poradenství a pobídek pro poskytovatele stáží, aby po jejich skončení nabízeli stážistům pracovní místa v řádném zaměstnaneckém poměru.

Podrobnější informace jsou k dispozici v češtině zde:
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_24_1489

Evropský parlament a Rada dosáhly předběžné dohody ohledně prosazování pravidel silničního provozu přes hranice

Dne 13. března dosáhly Evropský parlament a Rada předběžné dohody ohledně usnadnění prosazování pravidel silničního provozu přes hranice. Stávající pravidla EU týkající se přeshraničního prosazování právních předpisů pomohla zvýšit dodržování pravidel bezpečnosti silničního provozu ze strany zahraničních řidičů. Nicméně v roce 2019 bylo přibližně 40 % přeshraničních trestných činů stále spácháno bez trestně, a to buď proto, že pachatel nebyl identifikován, nebo proto, že platba pokuty nebyla vymáhána. Dnešní dohoda se těmito otázkami zabývá novými ustanoveními, která zlepšují spolupráci mezi členskými státy. Kromě automatizované výměny informací mezi vnitrostátními orgány se zavádějí postupy vzájemné pomoci za účelem identifikace pachatele a vymáhání pokut. Kromě nejčastějších a nejzávažnějších přestupků, jako je překročení povolené rychlosti, řízení pod vlivem alkoholu a drog, bude spolupráce mezi vnitrostátními orgány zahrnovat také: nedodržení dostatečné vzdálenosti mezi vozidly, nebezpečné předjíždění, nebezpečné parkování, jízdu

špatným směrem; nedodržování pravidel pro používání nouzových koridorů, nedodržování omezení přístupu vozidel souvisejících s bezpečností silničního provozu uplatňovaných na oblasti (školní zóny, pěší zóny a cyklistické pruhy) nebo použití přetíženého vozidla.

Podrobné informace jsou k dispozici v češtině zde:
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_24_1401

Politická dohoda EP a Rady o evropském prostoru pro zdravotní data

Evropský parlament a Rada dosáhly dne 15. března politické dohody o evropském prostoru pro zdravotní data (EHDS), který je jedním z hlavních stavebních kamenů silné evropské zdravotní unie. Dohoda stanoví jasná pravidla pro využívání zdravotních dat pro lepší poskytování zdravotní péče, výzkum, inovace a tvorbu politik. Nové nařízení využije potenciál, který nabízí bezpečná a zabezpečená výměna, používání a opakované použití zdravotních dat, a zároveň zajistí plný soulad s vysokými standardy EU v oblasti ochrany údajů. Občané budou mít okamžitý a snadný přístup ke svým digitálním zdravotním datům bez ohledu na to, kde se nacházejí v EU. Zdravotničtí pracovníci budou mít přístup ke zdravotní dokumentaci pacienta, bude-li to nezbytné pro léčbu v jiném členském státě, což umožní rozhodování založené na důkazech, a to v plném souladu s pravidly EU pro ochranu údajů. EHDS rovněž vytváří silný právní rámec pro opakované použití zdravotních dat pro účely výzkumu, inovací a veřejného zdraví. Údaje pomohou rozvíjet životně zachraňující léčbu a personalizované léčivé přípravky, ale také zlepší připravenost na krize, a to za přísných podmínek zabezpečení údajů a přístupu k nim a při dodržování základních práv.

Návrh nařízení a podrobné informace jsou k dispozici v angličtině zde:
https://health.ec.europa.eu/ehealth-digital-health-and-care/european-health-data-space_en

Hodnocení Komise o pokroku oblasti migrace a azylu

Komise dne 12. března zveřejnila Sdělení o pokroku v oblasti migrace a azylu. Pakt o migraci a azylu představila Komise v září 2020. O čtyři roky později dosáhly Evropský parlament a Rada politické dohody o jedenácti vzájemně propojených právních předpisech. Reformy poskytnou nezbytný rámec k zajištění spravedlivého a účinného řízení migrace, které bude společné pro všechny členské státy EU. Cílem paktu je posílení zabezpečení vnější hranice EU - nelegální migranti budou registrováni a prověřováni z hlediska totožnosti, bezpečnosti a zdraví. Ve druhé fázi bude řízení na hranicích povinné pro osoby, které pravděpodobně nepotřebují ochranu, představují bezpečnostní riziko nebo uvádějí orgány v omyl. Členské státy budou muset mít nezbytnou kapacitu a odpovídající podmínky pro přijímání žadatelů o azyl i zpracování jejich žádostí. Budou platit silné právní záruky, přičemž z řízení na hranicích

budou vyňaty nezletilé osoby bez doprovodu, pakliže nepředstavují bezpečnostní hrozbu. Všechny členské státy budou muset zajistit nezávislé sledování v zájmu dodržování základních práv na hranicích. Nová pravidla zavedou účinnější azylová řízení s kratšími lhůtami a přísnějšími pravidly pro žádosti, jež mají povahu zneužití, nebo následné žádosti. Tato pravidla jsou vyvážena významnými zárukami práv jednotlivců, včetně bezplatného právního poradenství ve všech řízeních. Zvláštní pozornost je věnována zranitelným skupinám zahrnujícím nezletilé osoby bez doprovodu, jakož i rodiny s dětmi. Nová pravidla rovněž stanoví celounijní normy pro podmínky přijímání a harmonizují kvalifikaci a práva osob požívajících mezinárodní ochrany. V Unii bude poprvé zaveden stálý mechanismus solidarity. Žádný členský stát nebude opomenut, ocitne-li se pod tlakem. Zároveň se bude každý členský stát flexibilně podílet na solidárním úsilí a bude si moci zvolit, jakým způsobem solidaritu projeví. Systém bude rovněž zahrnovat účinná pravidla pro odhalování a prevenci druhotného pohybu.

Souběžně s úspěšnou reformou právního rámce pracovala Komise s agenturami EU v oblasti vnitřních věcí (Frontex, Europol, ECAA) intenzivně na podpoře členských států při řešení okamžitých potřeb prostřednictvím operativních a cílených opatření. Opatření zahrnují i správy hranic pomocí technologicky nejpokročilejšího systému správy hranic na světě. Zahrnuje to modernizaci Evropského systému ostrahy hranic (EUROSUR), plán pro připravenost na migraci a pro migrační krize a aktualizovaný Vízový informační systém. Přes 90 % nelegálních migrantů přichází do EU prostřednictvím převaděčů. Navrhovaný balíček opatření proti převaděčství z roku 2023 aktualizuje právní rámec, který vznikl před 20 lety, a posiluje úlohu Europolu v boji proti převaděčství. Nový plán pro navrácení obsahuje opatření, která mají podporovat členské státy při urychlení návratů a usnadňování reintegrace. K uspíšení daného procesu rovněž přispívá to, že se častěji využívá vzájemné uznávání rozhodnutí o navrácení. Rozvoj legální migrace musí jít ruku v ruce s posílenou spoluprací v oblasti zpětného přebírání osob. Podle článku 25a vízového kodexu Komise pravidelně posuzuje spolupráci třetích zemí v oblasti zpětného přebírání osob a podává zprávy Radě.

Podrobnější informace jsou k dispozici v češtině zde: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/promoting-our-european-way-of-life/migration-and-asylum/new-pact-migration-and-asylum_cs#documents

Rada přijala postoj k modernizaci digitálních nástrojů v právu obchodních společností

Dne 14. února přijala Rada postoj k pozměňující směrnici za účelem dalšího rozšíření a modernizace využívání digitálních nástrojů a procesů v právu obchodních společností. Nová pravidla si kladou za cíl usnadnit dostupnost údajů o obchodních společnostech, posílit důvěru ve společnosti a jejich transparentnost ve všech členských státech, zlepšit propojení mezi orgány veřejné správy a zredukovat administrativní zátěž společností a dalších zúčastněných stran v přeshraničních situacích. V důsledku návrhu Komise bude více informací o společnostech zveřejněno na úrovni EU prostřednictvím systému propojení obchodních rejstříků (BRIS). Cílem směrnice je zajistit, aby údaje o společnostech v obchodních rejstřících byly přesné, spolehlivé a aktuální. Nová pravidla rovněž omezí administrativní zátěž v přeshraničních situacích, když společnosti využívají podnikové informace z obchodních rejstříků. Návrh například odstraňuje formality, jako je povinnost opatřit podnikové dokumenty apostilou, a podporuje praxi, kdy se při zakládání dceřiných společností a poboček v jiném členském státě určité administrativní postupy uplatní pouze jednou. Zavádí rovněž vícejazyčné osvědčení společnosti EU, které se bude používat v přeshraničních situacích.

Podrobnější informace jsou k dispozici v češtině zde:
<https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2024/02/14/digital-transformation-in-enterprises-council-adopts-position-on-upgrading-digital-company-law-tools/>

Rada se dohodla na postoji ke shromažďování a sdílení údajů týkajících se krátkodobých pronájmů ubytování

Rada EU se dne 2. března dohodla na mandátu k jednání (obecném přístupu) o nařízení o shromažďování a sdílení údajů týkajících se služeb v oblasti krátkodobých pronájmů ubytování, který je součástí pokračujícího úsilí o podporu vyváženého ekosystému cestovního ruchu v EU. Údaje od online platforem, které působí na trhu s krátkodobými pronájmů, nejsou v současné době standardizovány z důvodu rozmanitosti pravidel a různých metod stanovených členskými státy. Rada podporuje vytvoření rámce pro shromažďování a sdílení údajů na úrovni EU, který bude zahrnovat i ustanovení, jež lépe zohlední registrační systémy, které již v členských státech existují. Podle nových pravidel budou muset členské státy, které vyžadují údaje od platforem, zřídit vnitrostátní „jednotné digitální kontaktní místo“ pro přenos údajů mezi online platformami pro krátkodobé pronájmy a orgány veřejné moci.

Více informací je k dispozici v češtině zde:
<https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2023/03/02/council-agrees-position-on-data-collection-and-sharing-for-short-term-accommodation-rentals/>

Rada se dohodla na vyjednávacím postoji ke smlouvám o finančních službách uzavřeným na dálku

Rada EU se dne 2. března dohodla na svém postoji o směrnici o smlouvách o finančních službách uzavřených na dálku. Nová směrnice aktualizuje stávající právní předpisy EU, konkrétně směrnici z roku 2002 o uvádění finančních služeb pro spotřebitele na trh na dálku, s cílem nastolit rovné podmínky na vnitřním trhu pro finanční služby nabízené na dálku a zároveň zvýšit úroveň ochrany spotřebitele. S rozvojem informačních technologií se zvyšuje počet finančních služeb (úvěry, pojištění, investice nebo penzijní plány), které jsou nabízeny online, a smlouvy o těchto službách jsou uzavírány na dálku. Tento trend, který zesílil během pandemie, si vyžádal změny stávajících právních předpisů.

Návrh Komise předložený dne 11. května 2022 směrnici z roku 2002 zrušuje a modernizovaná ustanovení pro smlouvy o finančních službách uzavírané na dálku zavádí do horizontálně použitelné směrnice o právech spotřebitelů. Kromě toho se na finanční služby prodávané na dálku budou vztahovat některé články směrnice o právech spotřebitelů (např. pokud se týká telefonické komunikace, dodatečných plateb, vymáhání a sankcí). S cílem zajistit vysokou úroveň ochrany spotřebitele a zabránit riziku, že v některých zemích dojde ke snížení úrovně této ochrany, navrhuje Rada minimální harmonizaci, pokud jde o předmluvní závazky, která členským státům umožní mít zavedena přísnější vnitrostátní pravidla, než jsou pravidla

stanovená směrnicí. Postoj Rady vyjasňuje oblast působnosti směrnice a její „záchrannou síť“, která má fungovat zejména v případě finančních služeb, jež jsou z jiných odvětvových právních předpisů vyloučeny nebo na něž se tato směrnice vztahuje pouze částečně. Postoj Rady rovněž do směrnice o právech spotřebitelů doplňuje další ustanovení, která se vztahují na smlouvy o finančních službách uzavírané na dálku. Patří mezi ně ustanovení o telefonních smlouvách, setrvačném prodeji (nevyžádané dodání zboží nebo poskytnutí služeb potenciálním zákazníkům za účelem prodeje) nebo o možnosti členských států zavést do vnitrostátních právních předpisů jazykové požadavky týkající se předsmlavních informací. V případě, že obchodník používá online nástroje typu robotického poradenství nebo chatovacích robotů, musí mít spotřebitel právo požádat o lidský zásah, aby porozuměl dopadům, které smlouva může mít na jeho finanční situaci.

Podrobné informace jsou k dispozici v češtině zde: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2023/03/02/council-agrees-negotiating-position-on-financial-services-contracts-concluded-at-a-distance/>

Rada přijala přepracovaný právní rámec pro evropské fondy dlouhodobých investic

Rada dne 7. března přijala přepracovaný regulační rámec pro evropské fondy dlouhodobých investic (ELTIF), díky němuž jsou tyto druhy investičních fondů atraktivnější. Fondy ELTIF jsou jediným druhem fondů, které jsou určeny pro dlouhodobé investice a mohou být distribuovány přeshraničně profesionálním i neprofesionálním investorům. Jelikož jsou fondy ELTIF koncipovány tak, aby zajišťovaly dlouhodobé investice, mají dobré předpoklady k tomu, aby pomohly financovat ekologickou a digitální transformaci.

Podrobnější informace jsou k dispozici v angličtině zde: <https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/european-capital-markets/>

Rada schválila společný postoj k Aktu o datech

Rada přijala dne 24. března společný postoj o návrhu právního předpisu týkajícího se harmonizovaných pravidel pro spravedlivý přístup k datům a jejich využívání (akt o datech). Prostřednictvím posíleného práva na přenositelnost zajistí akt o datech fyzickým osobám i podnikům větší kontrolu nad jejich daty, která budou moci snadno kopírovat či přenášet mezi jednotlivými službami, v nichž jsou tato data vytvářena prostřednictvím inteligentních přístrojů a zařízení. V neposlední řadě pak nový právní předpis posílí postavení spotřebitelů a podniků tím, že jim poskytne možnost vyjádřit se k tomu, jak lze nakládat s daty vytvořenými jejich připojenými výrobky. Nařízení zavádí ochranná opatření proti nezákonnému předávání dat ze strany poskytovatelů cloudových služeb a normy interoperability pro data, která mají být opakovaně používána mezi odvětvími.

Rada prostřednictvím svého znění některé části návrhu Komise pozměnila, mimo jiné pokud jde o tyto aspekty: přesnější vymezení oblasti působnosti nařízení; upřesnění

týkajících se vazeb mezi aktem o datech a stávajícími horizontálními a odvětvovými právními předpisy, jako jsou akt o správě dat a obecné nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR); ochrana obchodního tajemství a práv duševního vlastnictví doplněná odpovídajícími ochrannými opatřeními proti zneužívání; usměrnění, pokud jde o přiměřenou odměnu za zpřístupnění dat a mechanismy pro řešení sporů; zpřesnění formulací týkajících se žádostí o sdílení dat ze strany subjektů veřejného sektoru na základě výjimečné potřeby; a jasnější a šířeji uplatnitelná ustanovení týkající se účinné změny služeb zpracování dat.

Podrobnější informace jsou k dispozici v angličtině zde:
<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7413-2023-INIT/en/pdf>

Akt o umělé inteligenci finálně schválil Evropský parlament

Evropský parlament dne 13. března schválil Akt o umělé inteligenci. Nařízení, jehož znění bylo předběžně dohodnuto s členskými státy v prosinci, poslanci přijali 523 hlasy (46 bylo proti a 49 se zdrželo hlasování). Cílem přijatého textu je chránit základní práva, demokracii, právní stát a environmentální udržitelnost před vysoce rizikovou umělou inteligencí a zároveň podporovat inovace a zajistit Evropě v této oblasti vedoucí postavení. Nařízení stanoví povinnosti pro umělou inteligenci v závislosti na jejích potenciálních rizicích a míře dopadu. Nová pravidla zakazují některé aplikace umělé inteligence, které ohrožují práva občanů. Týká se to například systémů biometrické kategorizace, která je založená na citlivých charakteristikách, necíleného stahování snímků obličeje z internetu nebo kamerových záznamů za účelem vytvoření databází rozpoznávání obličeje. Zakázány budou také systémy rozpoznávání emocí na pracovišti a ve školách, hodnocení sociálního kreditu osob, prediktivní policejní práce (je-li založena výhradně na profilování určité osoby nebo posouzení jejích charakteristik) a umělá inteligence, která manipuluje s lidským chováním nebo zneužívá zranitelnosti lidí.

Používání systémů biometrické identifikace donucovacími orgány je v zásadě zakázáno, s výjimkou přesného výčtu úzce vymezených situací. Biometrickou identifikaci „v reálném čase“ lze použít pouze tehdy, jsou-li splněny přísné záruky, např. pokud je její použití časově a geograficky omezeno a bylo k němu předem vydáno zvláštní soudní nebo správní povolení. V praxi se to může týkat například pátrání po pohřešovaných osobách nebo předcházení teroristickým útokům. Používání biometrické identifikace až zpětně je považováno za vysoce rizikové a lze se k němu uchýlit pouze po předchozím soudním povolení v souvislosti s trestnými činy.

Jasně povinnosti jsou stanoveny i pro další vysoce rizikové systémy umělé inteligence (vzhledem k tomu, že jejich používání může vést k významnému poškození zdraví, bezpečnosti, základních práv, životního prostředí, demokracie a právního státu). Za vysoce rizikové je považováno například využívání umělé inteligence v oblasti kritické infrastruktury, vzdělávání a odborné přípravy, zaměstnanosti, základních soukromých

a veřejných služeb (jako je zdravotní péče či bankovníctví), vymáhání práva, migrace a správy hranic, spravedlnosti a demokratických procesů (např. ovlivňování voleb). Rizika těchto systémů je třeba posuzovat a snižovat, například prostřednictvím záznamů o jejich používání, úsilí o transparentnost a přesnost a zajištění lidského dohledu. Občané budou mít právo podávat na systémy umělé inteligence stížnosti a znát důvody rozhodnutí, která byla učiněna na základě vysoce rizikových systémů a mají dopad na jejich práva.

Obecné systémy umělé inteligence a modely, na nichž jsou založeny, musí splňovat určité požadavky na transparentnost včetně dodržování autorského práva EU a zveřejňování podrobných shrnutí obsahu použitého pro trénování. Výkonnější modely umělé inteligence pro obecné účely, které by mohly představovat systémová rizika, budou podléhat dodatečným požadavkům, k nimž patří například hodnocení modelů, posuzování a zmírňování jejich systémových rizik a hlášení incidentů. „Deepfakes“, tedy uměle vytvořené nebo zmanipulované obrázky, audio nebo video nahrávky, musí být jako takové jasně označeny. Členské státy budou mít povinnost zajistit, aby měly malé a střední podniky a startupy ještě před uvedením svých produktů na trh možnost vyvíjet a trénovat inovativní umělou inteligenci na tzv. regulačních pískovištích a mohly ji testovat v reálných podmínkách.

Nařízení vstoupí v platnost dvacet dní po vyhlášení v Úředním věstníku a bude plně použitelné 24 měsíců po svém vstupu v platnost, s výjimkou: zákazu nepřijatelných praktik, který se použije šest měsíců po vstupu nařízení v platnost; kodexů správné praxe (devět měsíců po vstupu v platnost); pravidel pro obecné systémy umělé inteligence včetně jejich správy (12 měsíců po vstupu v platnost) a povinností pro vysoce rizikové systémy (36 měsíců).

Text Aktu o umělé inteligenci je k dispozici v češtině zde: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2024-0138_CS.pdf

Evropský zatykáací rozkaz: Respektování práv přes hranice

Dne 24. března zveřejnila Agentura EU pro základní práva (FRA) svou zprávu ohledně průběhu a efektivity řízení o evropském zatykáacím rozkazu. Zpráva zkoumá práva obviněných - osob, na které byl vydán zatykač - a jejich uplatňování v praxi. Může se jednat o podezřelé nebo odsouzené osoby, které uprchly ze země. Zpráva se zabývá tím, co se děje v zemi, která zatykač vydává, a v zemi, která jej vykonává. Uvádí skutečné problémy, jak je země řeší, a navrhuje v oblasti respektování práv - pro přeshraniční spolupráci je důležitá vzájemná důvěra a uznání mezi vnitrostátními soudními systémy. To však může vést k tomu, že soudci přehlížejí osobní okolnosti, jako je špatný zdravotní stav, jejich rodinná situace nebo podmínky zadržení v zemi, která zatykač vydala. Země by měly při rozhodování o vydávání posuzovat širší důsledky přeshraničního předávání na práva případ od případu, nebo dokonce zvážit alternativy k zajištění spravedlnosti bez použití zatykače.

Lidé by rovněž měli mít právní pomoc v zemi, kde byli zatčeni, i v zemi, která zatykač vydala. V praxi mají často k dispozici obhájce jmenované státem. Jejich právu svobodně si zvolit advokáta může bránit neznalost a nemožnost kontaktovat advokáta v zemi zatčení. Advokáti mohou mít rovněž nejasnosti ohledně nutnosti právního zastoupení ve vydávající zemi. Právní profesionálové mohou mít nejasnosti ohledně nutnosti jmenovat právníky také ve vydávající zemi. Obvinění buď nevědí o svém právu na obhájce, nebo jim není poskytnuta pomoc při jejich hledání. členské státy by měly poskytovat právní a policejní školení a pokyny ke všem aspektům příkazu. členské státy by také měly sestavit a zpřístupnit seznamy advokátů se zkušenostmi s EZR, aby se s nimi obvinění mohli řádně a s dostatečným předstihem poradit.

Obvinění zpravidla obdrží informace o svých právech a o důvodu vydání zatykače. Mohou však být informováni pozdě nebo poskytnutým informacím nemusí plně rozumět. To zdůrazňuje potřebu zjednodušených informací, které se vyhýbají právnímu žargonu. Školení, kontrolní seznamy a pokyny by mohly zajistit, aby policie a obhájci informovali zatčené osoby tak, aby obvinění plně rozuměli řízení.

Obvinění mají obecně přístup k tlumočnickům a překladům, ale jejich kvalita je často nízká. Někdy je to způsobeno krátkými lhůtami a obtížemi při hledání osob, které by překládaly méně rozšířené jazyky. Sdružování tlumočnicků a překladatelů mezi jednotlivými zeměmi a zavedení kontrol kvality by mohlo zlepšit porozumění řízení.

Kompletní zpráva je k dispozici v angličtině zde: https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2024-european-arrest-warrant-proceedings_en.pdf

Zpráva FRA: Boj proti greenwashingu a ochrana spotřebitelů

Nová zpráva Agentury EU pro základní práva (FRA) ze dne 7. března se zabývá tím, co by EU a státy měly udělat pro boj proti greenwashingu a pro podporu spotřebitelů při rozhodování na základě informací a s ohledem na životní prostředí. Některé společnosti používají klamavou reklamu nebo marketingové taktiky, aby zvýšily svůj ekologický kredit. Příklady sahají od používání názvů nebo označení výrobků, které zní přirozeněji, i když obsahují škodlivé chemické látky, až po kampaně, které prezentují znečišťující společnosti jako ekologické.

Zpráva FRA ukazuje, jak může přístup založený na lidských právech pomoci v boji proti greenwashingu. Pravidla by měla ztížit uvádění zavádějících ekologických tvrzení ze strany společností a usnadnit spotřebitelům prokázání, že se společnosti podílejí na greenwashingu. Pokuty za klamavá marketingová tvrzení by měly být odrazující, aby společnosti od klamání zákazníků odradily. Tvrzení jako "snížení emisí CO₂" nebo "šetrné ke klimatu" by měla být založena na vědeckých kritériích. Tvrzení o uhlíkové neutralitě a kompenzaci uhlíku by měla být zakázána nebo omezena, pokud nejsou podložena jasnými a ověřitelnými závazky. Společnosti by měly mít povinnost zveřejňovat informace o dopadu svých výrobků a služeb na životní prostředí. Směrnice EU o nekalých obchodních praktikách již umožňuje orgánům řešit zavádějící

ekologická tvrzení. Až donedávna se však na greenwashing výslovně nevztahovala, takže výklady směrnice se v jednotlivých členských státech lišily. Nová pravidla EU týkající se ekologických tvrzení by měla poskytnout více jasnosti. V některých zemích dohlíží na různá práva spotřebitelů více orgánů. EU by měla zavést soudržnější pravidla, aby se předešlo zmatkům a zajistilo se účinné vymáhání. V některých zemích jsou možnosti občanské společnosti podávat žaloby omezené. Členské státy by měly organizacím občanské společnosti usnadnit využívání kolektivních žalob k řešení rostoucího počtu environmentálních nároků ze strany podniků. Členské státy by měly zvyšovat povědomí spotřebitelů a školit úřady, soudce a právníky v oblasti greenwashingu. Měly by také poskytovat pokyny a podporu podnikům, aby jim pomohly dodržovat environmentální povinnosti. Zpráva zkoumá právní předpisy v 10 členských státech EU (Rakousko, Belgie, Bulharsko, Dánsko, Francie, Německo, Itálie, Nizozemsko, Polsko a Portugalsko).

Zpráva je k dispozici v angličtině zde:
<https://fra.europa.eu/en/publication/2024/enforcing-consumer-rights-combat-greenwashing>

Postoj Rady o právním předpisu EU o finančních prostředcích pocházejících z trestné činnosti

Rada EU se dne 29. března dohodla na svém postoji o návrhu směrnice, který má usnadnit přístup vnitrostátních orgánů k finančním informacím. Přístup k finančním informacím je důležitým nástrojem v rámci finančních šetření i v rámci úsilí o vysledování a konfiskaci výnosů z trestné činnosti. Země EU budou brzy muset v kontextu boje proti praní peněz zpřístupnit prostřednictvím jednotného přístupového místa informace z centralizovaných registrů bankovních účtů. Tyto registry obsahují údaje o tom, kdo je majitelem bankovního účtu a kde je účet veden. Navrhovaný právní předpis by zajistil, aby přístup k těmto registrům měly prostřednictvím jednotného přístupového místa i vnitrostátní orgány činné v trestním řízení. Rada navrhuje jít nad rámec návrhu Komise a požadovat, aby v případě, že finanční instituce sdílejí v rámci vyšetřování záznamy o transakcích (tj. výpisy z bankovního účtu), používaly harmonizovaný formát.

Postoj Rady je k dispozici v angličtině zde:
<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7901-2023-INIT/en/pdf>

Soudní statistiky za rok 2023: potvrzení strukturálního nárůstu počtu věcí před Soudním dvorem

Soudní dvůr EU zveřejnil dne 22. března své statistiky za rok 2023. Z těchto vyplývá, že došlo ke zvýšení počtu přímých žalob podaných k Soudnímu dvoru (žaloby na neplatnost a žaloby pro nesplnění povinnosti, zejména v oblasti životního prostředí). U předběžných otázek, které byly Soudnímu dvoru předloženy v roce 2023, se nejčastěji jednalo o otázky týkající se prostoru svobody, bezpečnosti a práva (zejména práva na azyl). V uplynulém roce se na Soudní dvůr obracely soudy všech členských států bez

výjimky, což svědčí o vitalitě dialogu mezi soudy. Došlo k nárůstu počtu žádostí od soudů Bulharska, Polska a Rumunska.

Pokud jde o Tribunál, byla překročena hranice 20 000 věcí zahájených před Tribunálem od jeho vzniku. Došlo k nárůstu počtu zahájených věcí lze konstatovat zejména v oblasti duševního vlastnictví a hospodářské a měnové politiky (zejména bankovního práva). Zvýšen byl počet ukončených věcí a udržení délky trvání řízení na uspokojivé úrovni (v průměru 18,2 měsíce) díky efektivnímu vyřizování věcí a účinkům zdvojnásobení počtu soudců. Došlo rovněž ke zvýšení počtu věcí ukončených rozšířenými soudními kolegiemi o 5 soudců (123 věcí, tj. +23 %).

Kompletní statistiky jsou k dispozici v češtině zde:
<https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2024-03/cp240059cs.pdf>

JUDIKATURA:

SDEU: Rozsudek Soudního dvora ve věci C-61/22 Landeshauptstadt Wiesbaden, ze dne 21. března 2024

Povinné ukládání dvou otisků prstů do průkazů totožnosti je slučitelné se základními právy na respektování soukromého života a ochranu osobních údajů. Nařízení, v němž je toto opatření stanoveno, však bylo přijato na nesprávném právním základě, takže jej Soudní dvůr prohlásil za neplatné, avšak zachoval jeho účinky nejpozději do 31. prosince 2026, aby evropský normotvůrce mohl přijmout nové nařízení na správném právním základě.

Německý občan zpochybnil u německého soudu rozhodnutí, jímž mu město Wiesbaden odmítlo vydat nový průkaz totožnosti bez zaznamenání jeho otisků prstů. Německý soud žádá Soudní dvůr, aby ověřil platnost unijního nařízení, které stanoví povinnost zaznamenávat do paměťového média průkazů totožnosti dva otisky prstů.

Po důkladném posouzení Soudní dvůr konstatoval, že povinnost zaznamenávat do paměťového média průkazů totožnosti dva úplné otisky prstů představuje omezení základních práv na respektování soukromého života a ochranu osobních údajů, která jsou zaručena Listinou základních práv Evropské unie. Toto zaznamenávání je však odůvodněno cíli obecného zájmu spočívajícími v boji proti výrobě padělaných průkazů totožnosti a zneužití totožnosti, jakož i v zajištění interoperability systémů ověřování. Je totiž vhodné a nezbytné k uskutečnění těchto cílů a není ve vztahu k nim nepřiměřené. Vzhledem k tomu, že umožňuje bojovat proti výrobě padělaných průkazů totožnosti a zneužití identity, může ukládání dvou otisků prstů přispívat jak k ochraně soukromého života dotčených osob, tak šířeji k boji proti kriminalitě a terorismu. Tím, že umožňuje občanům Unie se spolehlivě identifikovat, usnadňuje navíc výkon jejich práva volného pohybu a pobytu v Evropské unii. Cíle sledované tímto ukládáním mají

tedy zvláštní význam nejen pro Unii a členské státy, ale i pro občany Unie. Pouhé vložení zobrazení obličeje představuje podle Soudního dvora méně účinný prostředek identifikace, než vložení otisků prstů.

Dotčené nařízení však bylo přijato na nesprávném právním základě, a proto nesprávným legislativním postupem, a sice řádným a nikoli zvláštním legislativním postupem, který vyžaduje jednomyslnost v Radě. Soudní dvůr proto prohlásil nařízení za neplatné. V projednávané věci by však zrušení nařízení s okamžitým účinkem mohlo mít závažné negativní důsledky pro značný počet občanů Unie a jejich bezpečnost v prostoru svobody, bezpečnosti a práva. Soudní dvůr proto ponechal v platnosti účinky nařízení do doby než v přiměřené lhůtě, a to nejpozději do 31. prosince 2026, vstoupí v platnost nové nařízení, založené na správném právním základě.

Kompletní text rozsudku je k dispozici zde:
<https://curia.europa.eu/juris/documents.jsf?num=C-61/22>

SDEU: Rozsudek Soudního dvora ve věci C-755/21 P Kočner v. Europol, ze dne 5. března 2024

Europol a členský stát, v němž vznikla škoda v důsledku protiprávního zpracování údajů, ke kterému došlo v rámci spolupráce těchto subjektů, jsou za tuto škodu společně a nerozdílně odpovědní.

Kvůli vraždě slovenského novináře Jána Kuciaka a jeho snoubenky Martiny Kušnírové, k níž došlo na Slovensku dne 21. února 2018, prováděly slovenské orgány rozsáhlé vyšetřování. Agentura Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva (Europol) provedla na žádost těchto orgánů extrakci údajů uložených ve dvou mobilních telefonech, které patřily Mariánu Kočnerovi. Europol uvedeným orgánům zaslal své forenzní zprávy a předal jim pevný disk obsahující extrahované šifrované údaje. V květnu 2019 slovenský tisk zveřejnil informace o M. Kočnerovi pocházející z jeho mobilních telefonů; mimo jiné se jednalo i o přepisy jeho intimní komunikace. V jedné ze svých zpráv kromě toho Europol uvedl, že M. Kočner je od roku 2018 ve vazbě pro podezření z finančního trestného činu a jeho jméno přímo souvisí mimo jiné s tzv. „mafiánskými seznamy“ a s „Panama Papers“.

M. Kočner podal k Tribunálu Evropské unie návrh, kterým se po Europolu domáhal náhrady nemajetkové újmy ve výši 100 000 eur, jež mu údajně vznikla v důsledku protiprávního zpracování jeho údajů. Tribunál rozsudkem ze dne 29. září 2021 žalobu zamítl. Dospěl k závěru, že M. Kočner neprokázal příčinnou souvislost mezi tvrzenou újmou a jednáním Europolu a nedoložil, že tzv. „mafiánské seznamy“ byly vypracovány a vedeny Eupolem. M. Kočner podal u Soudního dvora kasační opravný prostředek.

Soudní dvůr rozsudkem rozhodl, že unijní právo zavádí režim společné a nerozdílné odpovědnosti Europolu a členského státu, v němž vznikla škoda v důsledku protiprávního zpracování údajů, ke kterému došlo v rámci spolupráce těchto subjektů.

V první fázi se lze společné a nerozdílné odpovědnosti Evropolu dovolávat u Soudního dvora Evropské unie a společné a nerozdílné odpovědnosti dotyčného členského státu se lze dovolávat u příslušného vnitrostátního soudu. Druhá fáze může případně proběhnout před správní radou Evropolu a jejím cílem je určit „konečnou odpovědnost“ Evropolu nebo dotyčného členského státu za náhradu škody vyplacenou poškozené fyzické osobě.

K tomu, aby byla v rámci první fáze založena tato společná a nerozdílná odpovědnost, musí dotyčná fyzická osoba prokázat pouze to, že v rámci spolupráce Evropolu a dotyčného členského státu došlo k protiprávnímu zpracování údajů, které jí způsobilo škodu. Na rozdíl od toho, co konstatoval Tribunál, není vyžadováno, aby tato osoba prokázala i to, kterému z těchto dvou subjektů lze toto protiprávní zpracování přičíst. Soudní dvůr proto rozsudek Tribunálu v tomto ohledu zrušil. Soudní dvůr pak ve věci sám rozhodl – uvedl, že protiprávní zpracování údajů, k němuž došlo v důsledku zpřístupnění údajů týkajících se intimních rozhovorů M. Kočnera s jeho přítelkyní neoprávněným osobám, vedlo k tomu, že tyto údaje byly slovenským tiskem zpřístupněny veřejnosti. Soudní dvůr konstatoval, že v důsledku tohoto protiprávního zpracování bylo porušeno právo M. Kočnera na respektování jeho soukromého a rodinného života i jeho komunikace, bylo mu ublíženo na cti a zasaženo do jeho pověsti, což mu způsobilo nemajetkovou újmu. Soudní dvůr přiznal M. Kočnerovi náhradu této újmy ve výši 2 000 eur.

Kompletní text rozsudku je k dispozici zde:
<https://curia.europa.eu/juris/documents.jsf?num=C-755/21>

ESLP: Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci Leka proti Albánii (stížnost č. 60569/09), ze dne 5. března 2024

Evropský soud pro lidská práva rozhodl jednomyslně ve věci Leka proti Albánii (stížnost č. 60569/09), že nedošlo k porušení článku 6 odst. 1 a 3 písm. a), b) a c) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (Úmluva).

Stěžovatel Durim Leka je albánský státní příslušník narozený v roce 1983, který je v současné době ve výkonu trestu odnětí svobody - odpykává si doživotní trest ve věznici se zvýšenou ostrahou v Albánii. Stěžovatel byl zatčen na základě tajných nahrávek rozhovorů na policejní stanici za vraždu muže v Šijanské Sarandě. Případ se týkal následného soudního procesu. Stěžovatel byl původně obviněn ze dvou vražd a nezákonného držení střelných zbraní a střeliva, ale obvinění z vraždy bylo později na žádost obžaloby překvalifikováno na loupež s následkem smrti a pokus o vraždu. Konečné rozhodnutí ve věci vydal Ústavní soud v roce 2009, který stížnost stěžovatele zamítl. S odvoláním na čl. 6 odst. 1 a 3 písm. a), b) a c) (právo na spravedlivý proces) Úmluvy si uvedl stěžovatel ve své stížnosti, že řízení proti němu bylo nespravedlivé z důvodu překvalifikování obvinění, omezení přístupu k obhájci a údajného použití důkazů provedených bez přítomnosti obhájce a způsobu provedení identifikace jeho osoby coby pachatele očitým svědkem.

Pokud jde o způsob, jakým byla provedena **identifikace osoby pachatele**, ESLP poznamenal, že je pravda, že oblečení dalších dvou osob v sestavě bylo jiné než oblečení, které měl na sobě stěžovatel, nicméně v projednávaném případě toto nemělo podstatný význam, neboť osoba, která stěžovatele identifikovala jako pachatele, jasně viděla jeho obličej. Nelze tedy říci, že by žalobce poznal stěžovatele podle oblečení, které měl na sobě. Rovněž předtím, než došlo k samotné identifikaci, uvedla osoba podrobný popis stěžovatele. ESLP rovněž podotkl, že odvolací soud při výčtu důkazů, na jejichž základě prokázal vinu stěžovatele, identifikaci osoby pachatele ani neuvedl. Při posuzování spravedlnosti trestního řízení jako celku ESLP uvedl, že **překvalifikování trestného činu** nezasáhne do práva na obhajobu, pokud má obviněný v rámci přezkumného řízení dostatečnou možnost se hájit. ESLP shledává porušení článku 6 Úmluvy v případech, kdy se skutková podstata původního trestného činu, z něhož byl obviněný obžalován, liší od skutkové podstaty překvalifikovaného trestného činu a obviněný nemá možnost se proti překvalifikovanému trestnému činu bránit. Na druhou stranu v případech, kdy skutková podstata původního trestného činu zahrnovala všechny znaky skutkové podstaty překvalifikovaného trestného činu, ESLP judikuje, že obviněný měl možnost se účinně hájit. Proto informování stěžovatele o překvalifikovaném obvinění až po vynesení rozsudku v této věci nepředstavovalo porušení práv stěžovatele podle článku 6 Úmluvy. Stěžovatel dále namítal, že byl **vyslýchán v nepřítomnosti obhájce** a byl mu **omezen přístup k obhájci**. Orgány uznaly, že neměl prostředky na zaplacení obhajoby, a proto mu byla poskytnuta bezplatná právní pomoc, ale až poté, co bylo vyšetřování ukončeno. Vládní zmocněnec uvedl, že stěžovatel byl informován o svém právu nevypovídat a být zastoupen advokátem, ale rozhodl se přiznat bez přítomnosti advokáta. Stěžovatel se tak vzdal svého práva na advokáta před zahájením soudního řízení. V průběhu soudního řízení byla stěžovateli poskytnuta bezplatná právní pomoc a byl zastoupen advokátem. ESLP posoudil veškerá relevantní kritéria jako je síla ostatních důkazů, zranitelnost stěžovatele, možnost zpochybnit pravost důkazů, kvalitu důkazů, posouzení viny profesionálními soudci a váhu veřejného zájmu a domnívá se, že řízení bylo jako celek spravedlivé. Ačkoli si je ESLP vědom skutečnosti, že velmi přísná kontrola má být uplatněna v případech, kdy neexistují závažné důvody pro omezení práva stěžovatele na obhájce během vyšetřování, domnívá se, že za konkrétních okolností případu nebyla nepřítomnost obhájce během výslechu stěžovatele taková, aby nenapravitelně poškodila celkovou spravedlnost trestního řízení proti němu vedenému. Nedošlo tedy k porušení čl. 6 Úmluvy.

Celé znění rozsudku je k dispozici v anglickém jazyce zde: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-231335>

Odbor mezinárodních vztahů ČAK